

Құрметті ардагерлер!

Сіздерді қасиетті де қастерлі мереке – Жеңіс күнімен шын жүректен құттықтаймын! Бұл – Отан қорғаудағы өшпес ерлік пен өлшеусіз даңқтың, шексіз қаһармандық пен қажыр-қайраттың айтулы мерекесі. Арын байрақ, намысын найза еткен сіздердей аға буынның жеңіс туын желбіреткен қаһармандығын кейінгі ұрпақ әркез мақтан етеді. Осы қасиетті күні адалдық пен отанына деген қайтпас қайсарлықтың үлгісін көрсеткен қаһармандардың рухы алдында бас иіп, қашан да тағзым етеміз. Сіздер сыйлаған ерлікке толы ұлы күн тарихымыздың мәңгілік ұмытылмас парағы болып қалары сөзсіз.

Сіздерді Ұлы Жеңіс мерекесімен құттықтай отырып, зор денсаулық, ұзақ ғұмыр, бейбіт өмір, отбасыларыңызға бақ-береке тілеймін!

Ізгі ниетпен,
Басқарма Төрағасының-ректордың м.а., б.ғ.к.,
қауымдастырылған профессор
Серғалиев Нұрлан Хабиболлаұлы

Құттықтаймыз!

Chevron, ҚР Ұлыбритания елшілігі жанындағы British council Kazakhstan ұйымдастыруымен I-SEED HACKWEEKEND хакатоны онлайн форматта өтті. Хакатонға Батыс Қазақстан, Ақтөбе, Атырау, Маңғыстау облыстары жоғары оқу орындарының командалары қатысты. М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің атынан Тарих, экономика және құқық факультетінің студенттерінен құралған «Новаторлар» командасы қатысты.

Ғылыми жетекшісі – доцент Сүлейменова Гүлнар Наухановна. Команда капитаны – Али Сағынов. Команда мүшелері: Асем Кереева, Мағжан Смағұл, Никита Бабенко, Жантөре Қамбазар.

«Новаторлар» командасы жұмыс пен қалыпты өмір балансы тақырыбында “Homework” мобильді офиспен қамтамасыз ету қызметі жобасын жасап, таныстырды. Қазылар алқасының шешімімен М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті командасы 2-орынға ие болды. Ұйымдастырушылар тарапынан команда арнайы сыйлықтармен, халықаралық дәрежедегі сертификаттармен және 50 000 теңге көлеміндегі сертификатпен марапатталды.

**Біз соғысты көрген жоқпыз, естідік,
Соғыстан соң туғандармыз,
Етек жауып, ес біліп.
Соғыс үні жетім болып, жесір боп,
Тұратындай әлі бізге естіліп...**

3-бет

**Алаш идеясы –
қазақ идеясы**

3-бет

**ҚАЗАҚТЫҢ
ТҰҢҒЫШ ӘСКЕРІ
ҰШҚЫШ ҚЫЗЫ**

5-бет

**Взята еще
одна высота!**

6 стр.

**Ардақты ардагер -
Қалам
Сүйіншәлиев**

8-бет

Ардагерді еске алды

Құқықтық пәндер кафедрасының ұйымдастыруымен университетіміздің ардагерлер ұстазы болған, Ішкі істер органдарындағы мінсіз қызметі үшін аудандық, облыстық атқару комитеттерінің Құрмет грамоталарымен, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі және Батыс Қазақстан облыстық ішкі істер басқармасының Алғыс хаттарымен, «Милиция үздігі», «Үздік қызметі үшін» белгілерімен, «Мінсіз қызметі үшін» медалімен марапатталған және «Ішкі істер органдарының құрметті ардагері» атағын иеленген құқықтық пәндер кафедрасында ұзақ жылдар бойы қызмет еткен Нәбиев Жұмабай Нәбиұлын еске алу кеші оздырылды.

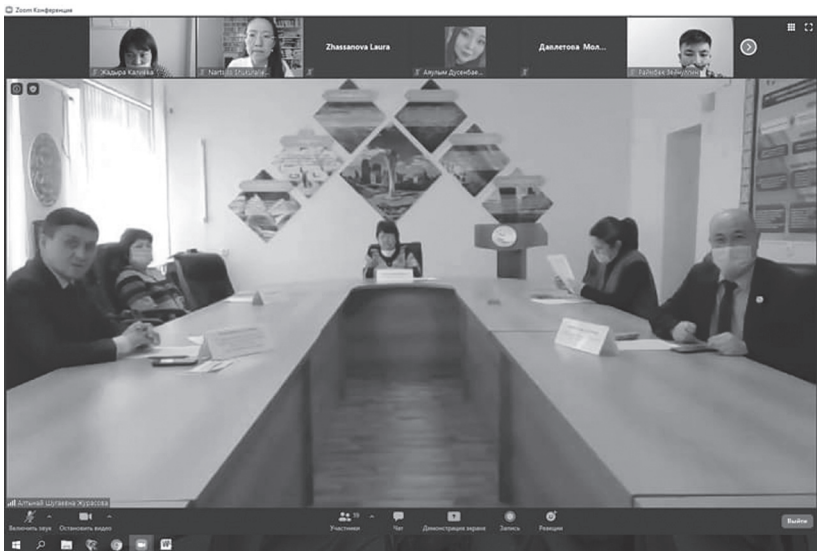
Кешке қонақ ретінде зайыбы Ермекова Шайғаным апаймен ұрпақтары және Жұмабай ағаның әріптес достары қатысты. Еске алу кешінде Нәбиев Жұмабай Нәбиұлының жазған өлеңдері, ой-толғаныстары мен

естеліктері жинақталған кітаптың тұсауы кесілді. Кеш барысында қонақтар Жұмабай Нәбиұлы туралы естеліктерімен бөліссе, құқықтану мамандығының 1-курс студенттері ардагер ұсазымыздың жазған шығармаларын жатқа айтып, кештің көркін келтірді.

Жуырда Дүниежүзілік тарих және әлеуметтік-саяси пәндер кафедрасының ұйымдастыруымен «Қазақстан - интеграциялық үдерістерде» атты Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 30 жылдығына арналған халықаралық ғылыми-теориялық конференция өткізілді. Конференция жұмысына М.Өтемісов атындағы БҚУ профессорлық-оқытушылық құрамы, РФ Н.Г.Чернышевский атындағы Саратов мемлекеттік университеті халықаралық қатынастар және Ресей сыртқы саясаты кафедрасының доценті М.В.Лапенко, Быдгощ қаласындағы Ұлы Казимир университетінің профессоры, саяси ғылымдар докторы Н.Шукуралиева және факультет студенттері қатысты. Конференция модераторы – Дүниежүзілік тарих және әлеуметтік-саяси пәндер кафедрасының меңгерушісі, т.ғ.к., доцент А.Ш.Журасова.

ҚАЗАҚСТАН - интеграциялық үдерістерде

Конференция жұмысы Академиялық мәселелер жөніндегі проректор міндетін атқарушы А.С.Тасмағамбетовтың алғысөзімен басталды.

атты баяндамалары тыңдалды. Баяндамашыларға студенттер тарапынан сұрақтар қойылып, конференция жұмысын т.ғ.к., доцент А.Ш.Журасова қорытындылады.

Төрт тараптан табылған Алтын адамдар

М.Өтемісов атындағы БҚУ-дың филология факультетінде Ұлы Даланың үшінші қыры – «Аң стилі» бойынша «Төрт тараптан табылған Алтын адамдар» тақырыбында дөңгелек үстел өтті.

Дүбірі мол дүниенің ау жайына қарап отырсақ, неше түрлі жаңалықтардың жер бетін жаңғырып жатқанына куә боламыз. Әрбір жаңалықтың өз орны, маңызы бар. Әр қандай жаңалықтың немесе оқиғаның белгілі бір мезеті өткен соң ескіріп, ұмытылып кетуі ғажай емес. Алайда қанша уақыт керуені өтсе де ескірмейтін, қайта уақытпен бірге жасарып, түлеп отыратын оқиғалар болады. Міне, сондай жаңалықтың бірі де бірегейі - 1 емес, 4 тараптан табылып отырған Алтын адам.

«Төрт тараптан табылған Алтын адамдар» тақырыбындағы дөңгелек үстелдің баяндамашылары Есбергенова Гульнар Исамадиновна - шетел тілдері кафедрасының оқытушысы, магистр. Баяндама тақырыбы: «Есік қорғанынан табылған «Алтын Адам». Болат Гульжан Муратовна-орыс филологиясы кафедрасының оқытушысы, магистр. Баяндама тақырыбы: «Аралтөбенің «Алтын Адамы». Төлегенова Данара Наурызбайқызы-филология: қазақ филологиясы

М.ӨТЕМИСОВ АТ.БАТЫС ҚАЗАҚСТАН УНИВЕРСИТЕТІ
ФИЛОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТІ

Ұлы Даланың үшінші қыры – «Аң стилі» бойынша «Төрт тараптан табылған Алтын адамдар» (Есік қорғаны, Аралтөбе қорымы, Шілікті қорғаны, Талды қорымы) дөңгелек үстел

Модератор:

Азатова Жанасай Мейрамбекқызы
шет тілі: екі шетел тілі мамандығының 1-курс студенті

Баяндамашылар:

Есбергенова Гульнар Исамадиновна
шетел тілдері кафедрасының оқытушысы, магистр
Баяндама тақырыбы: Есік қорғанынан табылған "Алтын Адам"

Болат Гульжан Муратовна
орыс филологиясы кафедрасының оқытушысы, магистр
Баяндама тақырыбы: Аралтөбенің "Алтын Адамы"

Төлегенова Данара Наурызбайқызы
филология: қазақ филологиясы мамандығының 1-курс студенті
Баяндама тақырыбы: Талды қорымынан табылған "Алтын Адам",
Шілікті "Алтын Адамы"

29.04.2021
16:00

И: 525 625 25 25
П: 12345

ЖАҢАЛЫҚТАР

НОВОСТИ

■ ХІ ЖАЗҒЫ ҚАЗАҚСТАН УНИВЕРСИАДАСЫНЫҢ САЛТАНАТТЫ АШЫЛУЫ ӨТТІ.

Қасиетті түркі әлемінің рухани астанасы Түркістанда Универсиаданың ашылу салтанаты өте жоғары деңгейде өтті. Шараға М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің, «Дене тәрбиесі» кафедрасының оқытушысы Базартаев Тілек Абайұлы қатысты.

Жастардың сенімі мен жігерін, жарқын болашаққа деген ынта-ықыласын еселеген Универсиада сайыстары тарихқа айналары сөзсіз.

■ 2021 жылдың 24-27 мамыр күндері аралығында Түркістан қаласында өтетін Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындары арасында өткізілетін ХІ универсиадасының дзюдо спорт түрі бойынша М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің педагогика факультеті, «Дене шынықтыру және спорт» мамандығының студенттері Енсеменов Танат, Умұталиев Токтар, Бақтығалиев Шерхан, Мұхамбетова Ақарна, Айсағалиева Айжан, Хамзин Замир, Қабдолов Армат қатысатын болады. Жаттықтырушысы: «Дене тәрбиесі теориясы және оқыту әдістемесі» кафедрасының аға оқытушысы Байенов Арман Шинғалиевич.

Барлық қатысушы спортшыларға сәттілік тілейміз, жеңіс тұғырынан көріңіздер!

■ В ЗКУ им.М.Утемисова состоялась профориентационная встреча студентов с сотрудниками ДП ЗКО. 20 мая 2021 года заместитель начальника ДП ЗКО полковник полиции Рамазанов Нурлан Балтабаевич и сотрудники Управления кадровой политики встретились со студентами выпускного курса кафедры правовых дисциплин ЗКУ им.М.Утемисова. Тема встречи – профориентация, информация о порядке и условиях прохождения первоначальной подготовки в МВД РК. Продолжая тему приема на службу, заместитель начальника ДП ЗКО подполковник полиции Рамазанов Нурлан Балтабаевич отметил, что на службу в полицию на сегодняшний день имеются вакантные должности. Студенты узнали об условиях и правилах поступления на службу в органы внутренних дел, а также социальных гарантиях сотрудников полиции, и о том, что к кандидатам на службу в полицию предъявляются требования высокой степени работоспособности, профессионализма и культуры общения с гражданами. Встреча прошла в форме активного диалога и, по отзывам студентов, информация сотрудников полиции оказалась для них очень полезной.

Міндетті жұмыс өтілімі мәселелерін НҚА негізінде түсіндіру

2021 ж. 20-мамыр күні М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінде мемлекеттік білім беру тапсырысы негізінде оқып жатқан бітіруші курс бакалавр түлектеріне Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңында көрсетілген міндетті еңбек өтілімі бойынша ақпараттық-түсіндіру жиналысы өтті.

Кездесуде Басқарма төрағасының орынбасары, академиялық мәселелер жөніндегі проректор А.С.Тасмағамбетов, Қазақстан Республикасының Білім және ғылыми министрлігі «Қаржы орталығы» АҚ-ның өкілі Серікқалиқызы Ақзира, мансап және жұмысқа орналастыру орталығының өкілдері, бітіруші курс бакалавриат студенттері қатысты. Мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша оқыған түлектердің міндетті жұмыс өтілімі бойынша нормативтік құқықтық актілерге түсініктемелер берілді. Түлектер қаржы орталығының өкілінен өздерінің көкейлеріндегі сұрақтарға жауап алды.

Ақпараттық-түсіндіру жиналысы ZOOM платформасында онлайн түрінде өтті.

Центр карьеры и трудоустройства

мамандығының 1-курс студенті. Баяндама тақырыбы: «Талды қорымынан табылған «Алтын Адам», Шілікті «Алтын Адамы». Баяндама соңында студенттер сұрақтарын қойып, пікір білдірді.

12 мамыр күні М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінде «Рухани жаңғыру» институты мен «Қазақстан халқы Ассамблеясы» кафедрасының ұйымдастыруымен «Алаш идеясы: жастардың зияткерлік, рухани-адамгершілік, ғылыми дамуын қамтамасыз етудегі тағылымдылық, танымдық маңыздылығы» атты республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция өтті.

Алаш идеясы – қазақ идеясы

Біз соғысты көрген жоқпыз, естідік,

**Соғыстан соң туғандармыз,
Етек жауып, ес біліп.**

Соғыс үні жетім болып, жесір боп,

Тұратындай әлі бізге естіліп... – деп

ақындар жырлағанындай, тарихтың ақ парағы сарғайғанымен, бұл отты күндер мәңгі біздің есімізде. Міне, биыл Ұлы Жеңіске – 76 жыл! Сан сұрапыл сындардан өтіп, кескілескен шайқастарда ерлікпен де, еңбекпен де жеңіске ұмтылған әр рухты, ер мінезді батырларымыздың армандары орындалған күн!

Жесір қалған ананың, жетім қалған баланың, жаралы жауынгердің зар-мұңы 76 жыл өтсе де, ұрпақтың санасында кешегі күндей жаңғырып тұр. Зұлмат соғыстың 1418 күні талай жас өрен мен бір шаңырақтың тірегіне айналған әке мен ағаның өмірін ойран етті.

Биыл елдегі ахуалға байланысты М.Өтемісов атындағы БҚУ ұжымы ардақты ардагерлеріміздің денсаулығына алаңдап қашықтықтан құттықтау

хаттарын жолдады. 9-мамыр күні жылдағы дәстүр бойынша университет ректоры Нұрлан Хабиболлаұлы бастаған ұжым мәңгілік алауға гүл шоқтарын қойып, қаза тапқан жауынгерлерге тағзым етті.

Жас маманға жұмыс қайда ?

5-мамырда М.Өтемісов атындағы БҚУ-да жұмыс берушілермен кездесу өтті. Кездесуге БҚО-ның білім басқармасы, облыстық экологиялық-биологиялық орталығы, Жайық Пресс ЖШС, БҚ ЭТК, БҚО бойынша «Атамекен» кәсіпкерлер палатасы, Д.Нұрпейсова атындағы №1 музыкалық мектеп, «Өрлеу» ұлттық қайта даярлау орталығы, №1 балалар мен жасөспірімдерге арналған олимпиадалық резервтің мамандандырылған мектебі және т.б. ұйымдар өкілдері қатысты.

Дөңгелек үстел барысында жоғары білімді бәсекеге қабілетті мамандарды дайындау мәселесі, олардың одан әрі жұмысқа орналасуы, білім сапасын көтеру және түлектердің кәсіби қасиеттерін дамыту, сондай-ақ университет пен жұмыс берушілер арасындағы серіктестікті одан әрі нығайту мәселелері кеңінен қарастырылды. Оқытудың дуальды форматы элементтерін енгізудің тиімділігі, жас мамандарды қолдаудағы әлеуметтік саясат мәселелері

қарастырылды.

Аталған мәселелерді талдауда №42 «Ақниет» мектеп гимназиясының директоры Е.Ж.Темірғалиев., Назарбаев зияткерлік мектебінің директоры А.Т. Айтпукешев, «БҚ ЭТК» АҚ Жоспарлау және баға белгілеу бөлімінің басшысы Ж.Н.Қартмамбетова,

Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты бағдарламалық мақаласында аталғандай тәуелсіз еліміздің өткені мен бүгіні және келешектегі дамуында ұлттық бірегейлікті сақтаудың орны ерекше көрсетілген.

Алаш идеясы күні бүгінге дейін елім, жерім деп ұлт болашағын ойлаған әрбір қазақ жүрегінің терең түпкірінен орын тепкен. Өйткені Алаш қозғалысы қазақ қауымындағы отаршылдыққа қарсы бағытталған, прогресске ұмтылған жалпыхалықтық демократиялық қозғалыс еді.

Алаш идеясы – қазақ идеясы. «Керегеміз – ағаш, ұранымыз – Алаш» дейтін біз үшін ол әрқашан қазақ идеологиясының темірқазығы болып келді, бола береді де.

Алаш идеясы тоқтады десек, бұл шындықпен қабыспаған болар еді. Кезінде Қазақстанда неміс автономиясын құруға бағытталған КОКП ОК Саяси Бюросының қаулысына қарсы Целиноград (қазіргі Нұр-Сұлтан) қаласында өткізілген Маусым көтерілісі (1979), одан кейінгі Алматыдағы Желтоқсан көтерілісі (1986), Оралдағы Қыркүйек көтерілісі (1991) осы Алаш идеясынан туындап жатыр.

Аталмыш шараға Қазақстан Республикасы ЖОО-ның ғалымдары, ҚХА мүшелері, этномәдени орталықтар, зиялы қауым өкілдері, қоғам белсенділері, БАҚ өкілдері қатысты.

Конференцияның негізгі бағыттары ретінде: Алаш идеясы: шетелдік және отандық тарихта зерттелуі, Тәуелсіз Қазақстанның дамуындағы Алаш идеясының орны және маңызы, Алаш идеясы және қазақ жастарының құндылықтары, «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясындағы кешенді іс-шаралардың ұйымдастырылуы, тиімділігі қаралды.

РАЗЪЯСНЕНИЕ НПА (нормативно-правовых актов) ПО ВОПРОСАМ ОБЯЗАТЕЛЬНОЙ ОТРАБОТКИ

В Западно-Казахстанском университете им.М.Утемисова была проведена информационно-разъяснительная встреча для магистрантов выпускного курса, обучающихся по государственному образовательному заказу, по вопросам обязательной отработки согласно Закону Республики Казахстан «Об Образовании».

На встрече присутствовали заместитель председателя правления – проректор по академическим вопросам Тасмагамбетов А.С., представитель АО «Финансовый центр» Министерства образования и науки Республики Казахстан Есембаева Асемгуль Жумабековна, представители центра карьеры и трудоустройства, факультетов и магистранты. Были даны разъяснения по нормативно-правовым актам по вопросу обязательной отработки выпускниками, обучавшимися по государственному образовательному заказу. Выпускники задали много интересующих вопросов представителю Финансового центра.

Информационно-разъяснительная встреча была проведена на платформе ZOOM в он-лайн формате.

БҚО кәсіпкерлер Палатасының адами капиталдың дамуы бөлімінің жетекшісі А.К.Абулкаирова және т.б. белсенділік танытты.

Дөңгелек үстел қорытындысында қарар шығарылды:

1. М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті мен жұмыс берушілер арасындағы өңірдегі мамандарды дайындауды жетілдіру шараларын кеңейту
2. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және оңтайландыру, оның нәтижелері мен болашақ мамандардың құзыреттілігін анықтау бойынша бірлескен жұмыс жүргізу.
3. Элективті пәндер каталогын қалыптастыруға жұмыс берушілердің қатысуын қамтамасыз ету.
4. Практикаға бағытталған оқытуды кеңейту мақсатында жұмыс берушілермен бірлесіп дуальді білім беру жүйесін дамыту.
5. Практикаға бағытталған оқыту қағидаттарын ескере отырып, өндірістегі білім алушылардың практикасын ұйымдастырудың нысандары мен мазмұнын жетілдіру.
6. Жекелеген арнайы пәндер бойынша сабақтар өткізу үшін өндірістен тәжірибелі практиктерді тарту, сондай-ақ оқу-әдістемелік материалдарды бірлесіп дайындау жөніндегі жұмысты кеңейту.
7. Өңір үшін кадрлар даярлау мәселелері бойынша ғылыми-практикалық конференциялар, семинарлар мен дөңгелек үстелдер ұйымдастыру.
8. Түлектермен және жұмыс берушілермен «кері байланысты» ұйымдастыру.

А.Ж.СУЛТАНГУЖИЕВА,
М.Өтемісов атындағы БҚУ Мансап және жұмысқа орналастыру орталығының жетекшісі

Сегодня в международной деятельности ЗКУ им.М.Утемисова одной из главных тенденций является интернационализация высшего образования.

Нашим университетом реализуются более 130 меморандумов о сотрудничестве с зарубежными университетами Польши, Германии, Великобритании, Испании, Чехии, США, России и др. Договора о сотрудничестве с университетами-партнерами предполагают партнерство в области научных исследований, обмена информационными материалами и литературой, участия в конференциях. В любом договоре с зарубежным вузом, заключаемом университетом, присутствует пункт об организации академической мобильности, поскольку ни один вид международной деятельности вуза не продвигает репутацию университета и активизирует интерес абитуриентов к нему как академическая мобильность, позволяющая студентам узнать другие университеты, другое обучение, другую культуру и историю, другой быт.

Преимущественным способом осуществления академической мобильности студентов является семестровая академическая мобильность. Практика академического обмена студентов в университете расширяется как по своей географии, так и по количеству участвующих в программах мобильности студентов.

Академическая мобильность – это перемещение обучающихся или преподавателей-исследователей на определенный академический период (семестр или учебный год) в другое высшее учебное заведение (внутри страны или за рубежом) для обучения или проведения исследований, с обязательным перезачетом в установленном порядке освоенных образовательных программ в виде кредитов в своем вузе.

Реализация академической мобильности в ЗКУ им.М.Утемисова осуществляется центром интернационализации и международных связей в соответствии со Стратегическим планом развития ЗКУ, Стратегии интернационализации ЗКУ на 2020-2025гг.

Соответственно, в университете создаются условия эффективной конкуренции и взаимодействия. Для обучающихся становится возможным выбор индивидуальной учебной траектории, получение более качественных образовательных услуг, и этот фактор способствует трудоустройству выпускников, а для преподавателей и ученых расширяется возможность сотрудничества в области науки и образования.

За последние 4 года в казахстанских вузах прошли обучение по программам мобильности 165 студентов ЗКУ им.М.Утемисова, в зарубежных вузах – 158 студентов. С каждым учебным годом наблюдается тенденция к увеличению внутренней мобильности по Республике Казахстан. В общем, более ста студентов, а также порядка двадцати преподавателей ежегодно принимают участие в программах академической мобильности, что соответствует Стратегическому плану развития вуза...

Студенты ЗКУ проходят семестровое обучение в вузах-партнерах Российской Федерации: Пермском государственном университете, Башкирском государственном университете, Астраханском государственном университете, Самарском государственном институте культуры, Саратовском государственном университете им.Н.Г.Чернышевского, Саратовской государственной юридической академии. В вузах Республики Казахстан: Казахском национальном педагогическом университете им.Абая, Казахском национальном женском педагогическом университете, Казахской национальной академии искусств им.Т.К.Жургенова, Актюбинском региональном государственном университете им.К.Жубанова, Атырауском государственном университете им. Х.Досмухамедова, Каспийском государственном университете

технологий и инжиниринга им.Ш.Есенова, Жетысуском государственном университете им.И.Жансургурова и др.

Отдельно следует отметить зарубежную мобильность студентов, выезжающих в европейские вузы.

Нурлан СЕРГАЛИЕВ,

ректор ЗКУ им.М.Утемисова, кандидат биологических наук, профессор

АКАДЕМИЧЕСКАЯ МОБИЛЬНОСТЬ КАК ФАКТОР КАЧЕСТВА ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ

Согласно решению отборочной комиссии Центра Болонского процесса в г. Нур-Султан ежегодно около 10 студентов ЗКУ им. М. Утемисова выигрывают гранты по академической мобильности и проходят семестровое обучение в Университетах Польши, Италии, Германии, США и Южной Кореи.

Что касается академической мобильности преподавателей, то эти программы также действуют в соответствии с договорами о сотрудничестве с зарубежными и отечественными вузами-партнерами.

Для работы в ЗКУ им.М.Утемисова привлекались преподаватели из Южной Кореи, Польши, Германии, Италии, Турции. Например, профессор Славомир Качмарек (биолог Университета Казимира Великого, Польша) в совместном научном проекте сделал открытие двух видов почвенных клещей на территории ЗКО, ранее неизвестных мировой науке, а также в соавторстве с преподавателями нашего университета опубликована статья «Trophicstrategiesofmites (Acar) andtheinfluenceonbiodiversity» в сборнике с импакт фактором международного журнала по акарологии; профессор-дефектолог из Польши Дорота Подгорска-Яхник инициировала проект с кафедрой педагогики «Инклюзивное образование для профессиональной активации молодых людей с инвалидностью» и проводила занятия для студентов и преподавателей по логопедии и дефектологии; доктор-химик Ханс-Дитер Барке из Университета Германии передал в дар нашему вузу набор конструкторов объемных моделей (молекул) для проведения лекционных и практических занятий по химии, он также вел занятия для студентов, магистрантов и мастер классы для преподавателей. Осенью 2020 года, благодаря поддержке посольства Турции в Республике Казахстан и акимата области был организован приезд волонтера из Турецкой Республики, доктора Ялчына Юрдакула для обучения преподавателей и студентов ЗКУ турецкому языку и литературе. В январе 2020 года в университете

начал работу волонтер американской программы Fulbright, ассистент английского языка Эмили Симмс, основная задача которого - обучение практическим разговорным навыкам студентов университета. В рамках осуществления данного проекта была разработана программа работы со студентами вуза в объеме 25 часов в неделю, которая включает проведение аудиторных занятий совместно с

территории Неаполя, а также принял активное участие в археологических экспедициях, организованных преподавателями кафедры истории Казахстана. Археолог из Международной ассоциации исследований средиземноморья и востока, ISMEO, Италия - Жан Лука Бонора вместе с учеными ЗКУ принял участие в археологических экспедициях на территории ЗКО по изучению памятников

(кулпытасов) 18 века, а также написал ряд статей в соавторстве с профессором университета Сдыковым М.Н.

Следует отметить, что, несмотря на кризисную ситуацию в мире, преподаватели вуза участвуют в международных программах обучения, в европейских проектах Erasmus+, государственной программе «Болашак», немецкой академической программе обмена DAAD и др. В текущем году 21 преподаватель кафедры иностранных языков прошли повышение квалификации в онлайн формате по «Методике обучения английскому языку и разработке содержания онлайн-занятий» с получением международных сертификатов. Данное обучение было проведено посольством США в Республике Казахстан при поддержке МОН РК с привлечением специалиста из Калифорнии Грэма Дерри.

В перспективе мы планируем увеличить участие преподавателей в международных программах обучения и довести их количество до 60 человек.

Безусловно, участие в международных проектах академической мобильности по программам стажировок, летних школ, международных семинаров и конференций позволило университету повысить качество обучения в ЗКУ им.М.Утемисова, укрепить потенциал профессорско-преподавательского состава, разработать новые учебные программы бакалавриата и магистратуры.

Будучи студентом физико-математического факультета ЗКУ им.М.Утемисова, в прошлом учебном году я по академической мобильности отучился один семестр в университете им. Казимира Великого в городе Быдгощ, Польше.

Благодаря этой поездке я развил свои навыки английского языка, и это позволило мне легко общаться со студентами других стран и находить с ними общий язык. А также приобрел хороший опыт в своей профессиональной сфере. Теперь с помощью новых полученных знаний я с легкостью могу освоить любую другую сферу в своей профессии.

Учеба в Польше была моей первой поездкой за границу, и для меня удивительно было абсолютно все, от архитектурных сооружений до быта обычного человека этой страны. Польская кухня похожа на русскую, но имеет незначительные отличия. Язык также в общих чертах напоминает русский язык, так как оба этих языка состоят в славянской языковой семье. Университет для студентов организовывал разные мероприятия, экскурсии, поездки в Торунь, знакомство со студентами Эрасмус и т.д. Для нас - как студентов университета Казимира Великого - посещение спортивного комплекса было бесплатным - в

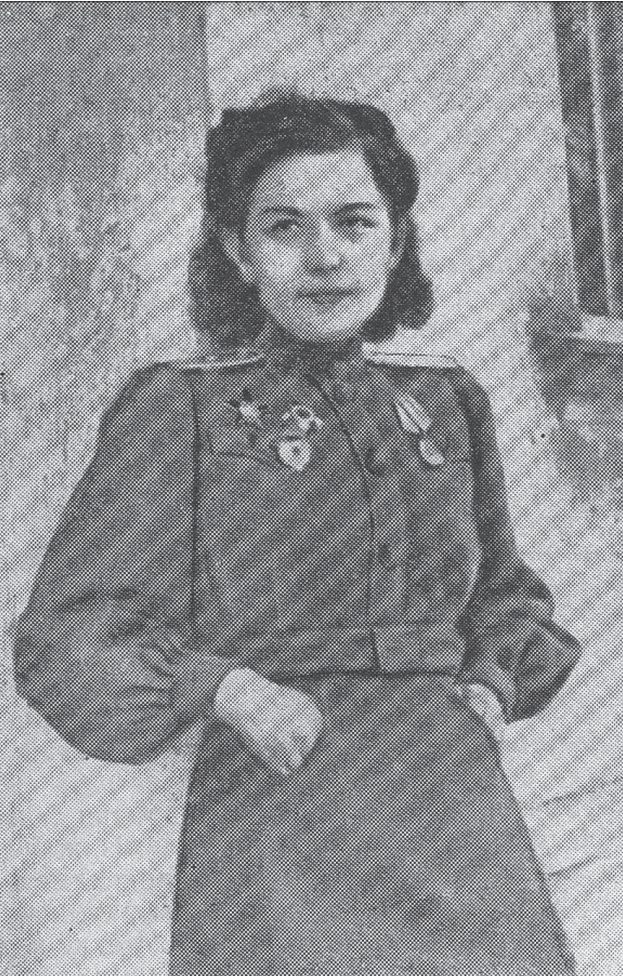
ней есть бассейн, тренажерные залы и спортивные площадки. Для тех, кто предпочитал большую часть времени проводить за учебниками, есть новая и большая библиотека, вместимостью более 800 человек. Помимо книжного отдела в этой библиотеке также есть зона отдыха, зал для конференций и т.д. Все те, кто однажды решит поехать учиться в прекрасный город Быдгощ, не останутся равнодушными к этому историческому городу. Ведь здесь есть все, и старая архитектура, хорошее образование, дружелюбные люди и много туристов из разных частей земли.

Мақсат АЙӘДІЛ,
физика-математика, группа ИС-41

Кеңес Армиясы қатарында Екінші дүниежүзілік соғысқа қатысқан қазақстандықтардың арасында қазақтың ұлдары мен бірге қыздары да қазақ халқын жауынгер батыр халық ретінде әлемге паш етті.

Өлкемізден шыққан қазақтың батыр қыздарының бірі Шығыстан шыққан тұңғыш әскери ұшқыш қыз – Хиуаз Доспанова. Ұлы Отан соғысындағы жеңістің 75 жылдығы мерекесіне орай Орал қаласында Хиуаз Доспанова оқыған мектепке ескерткіш тақта ашылып, орталық көшеге есімі берілді. Қазақ халқы қаһарман қызына осылай құрмет көрсетті. Халық батыры Б.Момышұлының: «Адамдар бір-біріне өзара қарыздарлығын әрқашанда ойлай жүрулері керек. Әсіресе Отан соғысы ардагерлерінің еңбегін ерекше бағалай білуі қажет. Ер өледі, ел қалады. Есімі ел жүрегінде сақталған ер ғана бақытты» деген еді. Ендеше бұл елдің елдігін танытқан оқиға болды. Әскери ұшқыш қыздың соғыс жылдарындағы ерлікке толы жауынгерлік өмірі 1946 жылдардан бастап жергілікті «Орал өңірі, «Приуралье» басылымдарында жарияланған. Хиуаз

туралы алғаш баспасөз бетінде мақала жазған тілші-жауынгер, қазақтың белгілі ақыны Сағынғали Сейтов болатын.Сонымен қатар майдангер Х.Доспанова өзінің өмір жолы туралы «Халқым үшін» (Алматы, 1963), және «Под командованием Расковой» (Алматы, 1965) атты естелік кітаптарын жазды. Сондай-ақ штурман Хиуаздың жауынгерлік ерліктері Кеңес Одағының Батыры эскадрилья командирі Марина Чечневаның «Боевые подруги мои» атты еңбегінде және Кеңес Одағының Батыры Раиса Аронованың «Ночные ведьми» сол сияқты Кеңес Одағының Батыры Наталья Кравцованың «От заката до рассвета»кітабында ұшқыш Хиуаздың жауынгерлік бейнесі жан-жақты суреттеледі. Қазақтың қаһарман қызы Хиуаз Доспанова Қазақ елінің тәуелсіздігі арқасында ғана қазақ халқының мақтанышына айналды.

2004 жылы 7-желтоқсанда Президент Н.Ә.Назарбаевтың жарлығымен Х.Доспановаға «Халық қаһарманы» атағы берілді.

Доспанова Хиуаз Қайырқызы 1922 жылы 15 мамырда Гурьев облысының (қазіргі Атырау облысы) Ганюшкино ауылында дүниеге келген. Ата-анасының қызмет ауыстырып Орал қаласына көшіп келуіне байланысты, қаладағы №1-орыс мектебінде оқып білім алады. Өзінің бал дәурен балалық шағы туралы майдангер ана: «Мектепте оқып жүргенімде белсенді болдым, аға пионер жетекшісі едім, орыс балалары Хиуаз дегенге тілдері келмей «Тетя Катя» дейтін. 9 класта оқалп жүргенімде қалада аэроклуб ашылып, соған бақып жинап жүргенін естідім. Аэроклуб инструкторымен жолығып, мектепте балалармен кездесу ұйымдастырдым. Қызықты әңгімеден соң «аэроклубқа кім жазылады?» деген сауал тастағанда залды үнсіздік басты. Содан алдымен өзім жазылдым. Бірер минуттан соң 5-6 бала тізімге ілікті. Сөйтіп, 10 жылдықты бітіргенде алтын медальмен қоса ұшқыш куәлігін де алып шықтым»,- деп еске алады.Сөйтіп ұшқыш болсам деген арманның жетегімен 1940 жылы Жуковский атындағы әскери - әуе академиясына түспек болып, Мәскеуге аттанады. Бірақ бұл әскери оқуға жолы болмайды да, мектепті үздік бітіргендігінің арқасында ол Мәскеудің медициналық институтына емтихансыз оқуға қабылданады. Хиуаз бұл жерде де құрбыларының алды болып жүрді. Сабақты жақсы оқумен қатар спорттық гимнастикамен де айналысып, әрі қоғам жұмысының

белсендісі болды. Алайда Хиуаздың I курсты тамамдап, каникулға шығар күндерінің бірінде соғыс басталды. Бойын патриоттық сезім билеген жас қыз өзге құрбылары секілді үйіне қайтпай, Мәскеу қаласын қорғаужұмыстарына қалады. Міне алғашқылардың бірі болып, Мәскеу қорғанысына қатысқан қазақ қызы: «Райком комсомола направила нас на строительство очередной линий метрополитена. Это была тяжелая работа, но мы не жалея сил выполнили каждое задание»,- дейді.

1941 жылдың қыркүйегінде Мәскеудің оқу орындарында жаңа оқу жылы басталады. Жан дүниесі белсенді іске асығып тұратын Хиуаз бүкіл ел соғысқа аттанып жатқанда, медбике тым құрыса санитар болып соғысқа кеткісі келеді. Сөйтіп жүргенде атақты Марина Раскованың әйел ұшқыштар авиа-полкін жасақтап жатқанын естиді. Көктен іздегені жерден табылып қуанған ол алдыңғылардың бірі болып, полкке қабылдайтын сынақ комиссиясына барады. Комиссия мүшелері қара торы кішкене қазақ қызына сенімсіздік білдірген соң Хиуаз: «Марина Раскованың өзіне жолықтым да, әлемдегі

БОРАНБАЕВА Б.С.
М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің доценті, тарих ғылымдарының кандидаты

ҚАЗАҚТЫҢ ТҰҢҒЫШ ӘСКЕРИ ҰШҚЫШ ҚЫЗЫ

алғашқы ұшқыш әйелдер полкінің штурманы болып шыға келдім»,- десе, Осылайша Хиуаз Доспанова Саратов қаласының маңындағы Энгельс әскери-әуе училищесіне М.Раскованың тәлімгері ретінде штурмандар класына қабылданады.

1942 жылы көктемде 6 айлық штурмандар класын аяқтаған Хиуаз Доспанова авиация тарихында тұңғыш рет құрылған түн ішінде жау позицияларын бомбылайтын әйел ұшқыштар авиаполкінің құрамында майданға аттанады. М.Раскова өзге ұшқыш қыздарды дайындау үшін Саратовта қалады да, полк командирі болып аға лейтенант Евдокия Давыдовна Бершанская тағайындалады. Ұшқыш Хиуаз соғыстың алғашқы күндері туралы: «Полк өзінің әскери жолын 1942 жылы Солтүстік Кавказды азат ету шайқасынан бастады. Негізінен түнде ұшуға бейімделдік. Майданның барлау бөлімінің астыртын, шұғыл тапсырмаларыментүн жамылып келіп, жаудың әскери күштері мен техникасы шоғырланған позициясына тұтқиылдан бомба жаудырамыз да тайып тұрамыз. Неміс радиосы арқылы біздерді «Диюлар» деп атады. Гитлер әрбір атып түсірілген әйел ұшқыш үшін әрбір солдатқа темір крест беріп, аз күнге үйіне демалысқа жіберуге уәде еткенін естідік. Аласапыран күндер осылай басталды» ,-дейді.

Солтүстік Кавказ шайқасы соғыс тәжірибелері аз өрімдей жас қыздарға оңайға түскен жоқ. Хиуаз алғашқы жарақатты Маздок аспанында алады.

Жауынгер Х.Доспанова майдандағы мына бір ұмытылмас оқиға туралы: «Көктемнің көгілдір кешінде Юлия Пешкова екеуміз Славянская станциясында орналасқан дұшпан бөлімін бомбалауға бұйрық алдық. Станцияға жақындаған соң биіктен барып, белгіленген квадратқа кіре бастадық. Кенет сөйлеу трубкасынан Юлияның жылап отырғанын есіттім. Не болғанын білмей адырап қалдым. – Жылап отырсың ғой, Юлия, не болды? – деп сұрадым. – Мына станцияда менің әке шешем бар. Қазір біздің үйді бомбалауға тура келіп тұр,- деп жауап берді ол кемсеңдеп. Станция үстінде шыр айналып көп жүрдік, бірақ тапсырманың аты- тапсырма, орындауға тиіспіз. Юлиядан оның үйі қай жерде тұрғанын сұрап алдым да, әлім келгенше керек объектіні ғана атқылауға тырыстым. Жұмысымыздың нәтижесін білмек үшін станцияны бірнеше рет айналып шықтық. Бірақ Юлияның үйі аман қалды ма, жоқ па – оны біле алмадық. Аэродромда тапсырманың орындалғаны туралы полк командиріне рапорт бердім. Сосын Бершанскаяға сол станцияда Юлия Пешкованың әке-шешесі тұратынын айттым,

келесі жолы басқа тапсырма алдық. Кейін Славянская станциясын азат еткеннен кейін Юлияның үйіне барып қайттым. Бәрі де аман-есен, үйлері де бұзылмаған екен. Әттең тек бұл кезде Юлияның өзі жоқ еді»,- деп қасындағы ұшқыш серіктесі Юлияның қазаға ұшырап, өзінің ауыр жараланған осы оқиға туралы: «Бұрынғыша Юлия екеуміз ұшамыз. Сол бір түні бұлт қалың болса да, тапсырманы табысты орындап, базамызға қайтып келе жаттық. Өз есебіміз бойынша, майдан шебінен өтіп, аэродромға жақындаған сықылдымыз. Айтқандай-ақ, біраз кейін қонуға белгі берген прожектор жарығын көрдік. Қонуға бет алып, төмендегенімізді жақсы білемін. Ар жағы жадымда жоқ. Есім кірген сайын Юлияны сұраймын, «Ол қасыңда жатыр» дегенді естимін. Мені тылдағы госпитальға әкелді. Оқиға былай болған екен: Біздің самолет қонуға келе жатып, өз полкіміздің бір экипажымен соқтығысып қалады. Сондағы 4 адамнан жалғыз мен ғана (онда да ойда жоқтағы бір жағдаймен) аман қалыппын. Менің бір әдетім - ұшқан кезімде белбеулерімді орындыққа бекітіп қоймайтынмын. Сол жолы да ағытып қойғам. Екі самолет соғысып, жерге құлаған мезеттегі күш мені штурман кабинасынан лақтырып жіберіпті. Екі аяғымның да сан сүйегі сыныпты. Юлия госпитальде қаза тапқан екен. Госпитальдағы күндерім бір қалыппен көңілсіз өтіп жатты. Апталар бойы төбеге тесіле қарап, шалқамнан жата беру жалықтырады екен. Сан рет гипсті алмастырды, екі аяғымның да сүйегін сындырып, түзу біту үшін қайтадан салды. Бұл операциялар өте ауыр болды»,- деп жазған еді.

Шығыстан шыққан тұңғыш ұшқыш қыз әуеге 300 рет әскери тапсырмамен ұшып, 3 рет ауыр жараланған.

Х.Доспанова майданнан оралған соң 1945-1946 жылдары Батыс Қазақстан облыстық партия комитетінің нұсқаушысықызметін атқарды. 1948 жылы Х.Доспанова Алматы қаласындағы Қазақстан Орталық Комитетінің жанындағы жоғары партия мектебін бітіреді. Қазақстан Комсомолының ІҮ сиезінде ол Қазақстан ЛКЖО Орталық Комитетінің хатшылығына сайланды. Кейін Қазақстан Жоғары Кеңесі Президумының хатшысы, Алматы қалалық партия комитетінің ІІ хатшысы қызметтерін атқарды. жүретінбіз»,- деп жазды.

Алайда соғыс салған зардаптарының әсерінен ұшқыш Хиуаз Доспанова 37 жасында зейнет демалысына шығуға мәжбүр болды.

Хиуаз Қайырқызының жұбайы соғыс және еңбек ардагері Шәку Әмірұлы 1945 жылы майданнан оралғаннан кейін Қазақстан Компартиясының Орталық Комитетінде, республикалық партия мектебінде қызмет етті. Ұзақжылдар бойы Алматы қаласы Фрунзе аудандық ардагерлер кеңесінің төрағасы болды. Ал ұлы Ерболат Шәкуұлы Новосибирск университетінің математика факультетін тамамдаған. Қ.Сәтбаев атындағы Ұлттық техникалық университетінде математика кафедрасының оқытушысы болып қызмет етті. Қазір зейнет демалысында. Жас ұрпаққа анасы туралы естеліктер айтып отырады.

Халқымыз «Ерлік елге мұра, ұрпаққа ұран» дейді. Ендеше аты аңызға айналған Доспанова Хиуаз Қайырқызының ержүрек ұшқыш бейнесі мәңгілік ел есінде сақталады.

Взята еще одна высота!

Поздравляем с научным достижением ученых ЗКУ им.М.Утемисова!

Решением Национального научного совета по приоритетному направлению «Исследования в области социальных и гуманитарных наук» в рамках Конкурса грантового финансирования по научным и научно-техническим проектам на 2021-2023 годы со сроком реализации 12 месяцев (МОН РК) был одобрен к реализации проект на тему «Духовные святыни казахов ближнего зарубежья (на примере приграничных с Западным Казахстаном областей РФ)».

Духовные ценности – средство консолидации и идентичности нации. Создание единой сети мест памяти на всей территории нашей страны, культурно-географического пояса святынь Казахстана – это один из элементов каркаса национальной идентичности.

Новым направлением в настоящее время является поиск и изучение значимых мест, связанных с историческими личностями и местами памяти за рубежом. Это и захоронения известных выходцев из казахских степей, находящиеся за пределами страны и другие сакральные объекты и места, связанные с историческими и политическими событиями, имеющими непреходящую ценность в памяти народа Казахстана, а также особо почитаемые памятники природного ландшафта и культурного наследия, светской и культовой архитектуры, мавзолеев.

Целью проекта является поиск и изучение сакральных объектов, значимых мест, связанных с историческими личностями за рубежом для внесения

вклада в создание культурно-географического пояса святынь казахского народа. Актуальность проекта объясняется необходимостью научного выявления корней, анализа объективных условий и субъективных факторов возникновения и функционирования кодов культуры, истоки которых уходят в прошлое.

Ректорат и коллектив университета сердечно поздравляет научного руководителя проекта, доктора исторических наук, доцента кафедры всемирной истории и социально-политических дисциплин ЗКУ им.М.Утемисова Нургалиеву Агилу Мустахимовну и желает успешной реализации проекта!

Эта победа еще раз подтверждает высокое качество научных исследований ученых нашего университета!

Значимость научных достижений ученого создает его имя и заслуженную славу вуза.

Желаем дальнейших творческих побед и открытий, вдохновения и талантливых учеников! Мы искренне гордимся Вашими достижениями!

БӘЙГЕДЕГІ БІРІНШІ ЖЕҢІС!

Түркістан қаласында өтіп жатқан Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындары арасындағы XI универсиадада дзюдо спорт түрінен жарыстың алғашқы күнінде-ақ жеңіс тұғырынан көрініп, М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің педагогика факультеті, «Дене шынықтыру және спорт» мамандығының студенттері 60 кг салмақта **Умұталиев Токтар**, 63 кг салмақта **Мұхамбетова Ақарна** жүлделі 3-орынды иемденді. Сонымен қатар жарыс бәйгесіне түсетін 100кг **Хамзин Замирге** сәттілік тілейміз!

ОБРАЩЕНИЕ Совета ректоров высших учебных заведений к педагогам и студенческой молодежи

Совет ректоров Республики Казахстан выступил с Обращением к научно-педагогической общественности и студенческой молодежи по соблюдению правил личной безопасности, формирования коллективного иммунитета в условиях пандемии коронавирусной инфекции в летний период. Приводим текст Обращения, которое зачитала на заседании Совета ректор Атырауского Университета нефти и газа им. С. Утебаева Гулзада Шакуликова.

некоторые вопросы, требующие своего решения. Вместе с тем, необходимо отметить те важные изменения, которые сегодня переживает система высшего образования страны.

Академическая и управленческая свобода, законодательно закреплённая за вузами, открывает большие возможности на пути создания собственного бренда университетов, имеющих свои миссию, философию и профиль, а также дает возможность разработки собственных уникальных, востребованных временных образовательных программ.

Поступательно внедряются принципы академической честности, повышаются требования к вузам со стороны работодателей, вводится сертификация выпускников. Это действительно важные меры, которые дадут в долгосрочной перспективе положительные результаты. И для нас, конечно, это приоритетные меры.

Способность университетов быстро меняться, отвечать новым требованиям и вызовам времени, становится важным фактором на пути трансформации вузов. Так, с 2021 года в Казахстане вузы будут выдавать дипломы, не государственного, а собственного образца, то есть наступает период, когда необходимо выстоять в конкурентной борьбе за абитуриента. Это значит, работодатель, основываясь на репутации вуза, его узнаваемости, качестве и уникальности его образовательных программ, будет оценивать компетенции выпускников. В этой связи, приоритетной задачей вузов является преодоление разрыва между профессиональными и образовательными стандартами.

Сложившиеся условия диктуют необходимость системных изменений в деятельности вузов. В данном ключе, профилизация вузов, проводимая МОН РК, стала важным стимулирующим фактором трансформации высших учебных заведений, формирования конкурентных профильных направлений, улучшения качества знаний, укрепления материально-технической базы, концентрации ресурсов для развития экономики знаний. И работа в данном направлении должна быть продолжена.

Улучшение качества образования является главным фокусом деятельности Министерства образования и науки РК, который на сегодня реализовал целый комплекс стратегически значимых мероприятий:

увеличение стоимости образовательного гранта, улучшение материально-технической базы вузов, увеличение заработной платы преподавателей, снижение учебной нагрузки профессорско-преподавательского состава, повышение размера стипендии обучающихся, стимулирование развития казахстанской науки.

МОН РК проведена огромная работа в отношении оплаты труда ППС вузов. В сентябре 2019 года на 20% и в сентябре 2020 года еще на 20% была увеличена заработная плата преподавателей вузов, подведомственных МОН.

С сентября 2021 года установлена минимальная заработная плата штатным преподавателям, которые будут получать как минимум 200 тыс. тенге в месяц, старший преподаватель – 230 тыс. тг, ассоциированный профессор – 260 тыс. тг, профессор – 350 тыс. тг (в национальных вузах – 400 тыс. тг). Вдобавок каждый вуз будет устанавливать другие стимулирующие выплаты и оплачивать определенные достижения преподавателей.

При этом введен максимальный объем одной ставки педагогической нагрузки – не более 680 часов за учебный год, тем самым стимулируя ППС к занятию наукой.

Заккрытие вузов, дающих некачественное образование, стало важным шагом на пути к оздоровлению системы образования. Общество должно знать причины, по которым отзываются лицензии слабых вузов. Оно должно понимать, что закрытие «фабрик по печатанию дипломов» – это вопрос обеспечения безопасности страны и каждого гражданина.

Выверенная и активная позиция МОН РК в решении стратегических задач обеспечила качественный сдвиг в отечественной системе образования. Большая системная работа на пути повышения качества высшего образования будет продолжена!

В завершение разрешите пожелать всем крепкого здоровья, жизненного оптимизма и больших профессиональных успехов!

Берегите себя и своих близких!

<https://bilimdine.kz/?p=155851>

Вот уже второй год наша страна, как и весь мир, является заложником пандемии COVID-19, которая послужила катализатором глобальных тенденций в экономике, политике и социальной сфере и будет продолжать иметь далеко идущие последствия для всех сфер жизнедеятельности.

В сложившейся ситуации для высших учебных заведений главным приоритетом стало обеспечение безопасности и защищенности студентов, профессорско-преподавательского состава, сотрудников и членов их семей.

Своевременные и эффективные действия, принятые Главой государства и правительственной комиссией, позволили минимизировать негативные последствия глобальной пандемии.

Беспрецедентные и оперативные меры, предпринятые Министерством образования и науки страны на всех уровнях образования, позволили обеспечить максимально возможную безопасность процесса обучения, который был адаптирован к требованиям и нормам социальной изоляции.

В преддверии завершения учебного года и начала сезона летних каникул, массовых отпусков, к большому сожалению, все еще сохраняется высокий риск роста заболеваемости.

В этой связи, Совет ректоров высших учебных заведений Республики Казахстан призывает научно-педагогическое сообщество и студенчество сохранять высокий уровень гражданской и социальной ответственности, соблюдая нормы и правила личного и общественного поведения в условиях пандемии. Каждому из нас необходимо способствовать формированию коллективного иммунитета, приняв участие в вакцинации и тем самым защитить себя, своих близких и общество в целом.

В то же время, повсеместное внедрение приложения Ashyq во всех вузах создаст нам возможность обеспечить гибкий переход к офлайн формату обучения уже с сентября 2021 года.

Мы все согласимся, что пандемия обнажила

2021 жылдың 15-16 сәуір күндері М.Өтемісов атындағы БҚУ профессор-оқытушылар құрамы арасында инновациялық жобалар байқауының II кезеңі өткізілді. Комиссия мүшелері жобаларды келесі критерийлер бойынша бағалады:

- жобаның мақсат-міндетінің нақтылығы;
- жобаның ғылыми жаңашылдығы;
- инновациялық өнімнің, жоба қорытындысының шынайлығы мен дәлдігін анықтау;
- оқытудың инновациялық технологиясының әдістемелік қамтамасыз етілуінің сапасы;
- оқу үрдісіне инновациялық технологияны енгізу деңгейі (инновациялық технологиямен қамтылған оқу сабақтарының түрлері);
- инновациялық технологияны қолдану барысында студенттердің білім сапасының артуы;
- жаңартылған білім мазмұны аясында инновациялық және қашықтықтан оқыту технологияларын оқу сабақтарында қолдана алуы.

Байқау қорытындысы және комиссия шешімі бойынша 13 жобаның ішінен үздік 6 жоба анықталды, олар I, II, III дәрежелі дипломдармен және қаржылай сыйақымен марапатталды.

I дәрежелі диплом: биология және экология кафедрасының аға оқытушысы Бохорова Светлана Николаевна «Применение сайта Padlet для дистанционного обучения»;

II дәрежелі диплом: химия кафедрасының доценті Сидикова Гулия Жумгалиевна «Новые технологии в преподавании химических дисциплин»;

III дәрежелі диплом: педагогика және психология кафедрасының аға оқытушысы Калаханова Светлана Бактыбаевна «ЖОО оқу үдерісінде Padlet виртуалды тақтасын қолдану мүмкіндіктері»;

III дәрежелі диплом: экономика

Байқау қорытындысы ЖАРИЯЛАНДЫ

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінде жыл сайын «Оқытудың инновациялық технологияларын енгізу» байқауы жыл сайын II кезеңде, I кезең – факультетте, II кезең – университетте өткізіледі. 2020-2021 оқу жылында байқаудың I кезеңіне 24 инновациялық жоба ұсынылды. Байқаудың I кезеңінің қорытындысы бойынша II кезеңге 13 жұмыс жолданды.

және менеджмент кафедрасының доценті Сулейменова Гулнар Наухановна, «Экономика» білім беру бағдарламасының магистранты Сағынов Али «Цифрлық технология: тиімді оқытудың кешенді әдістері»;

III дәрежелі диплом: бейнелеу өнері және дизайн кафедрасының оқытушысы Есенғалиева Алия Каниденовна «Дәстүрлі көркем тоқыма өнер әдісін

әйел адам киімін жобалауда қолдану»

III дәрежелі диплом: мектепке дейінгі және бастауыш білім беру кафедрасының аға оқытушысы мен оқытушысы Федорченко Лариса Александровна, Мухиева Гульмира Сейтмуханбетовна «Использование Google приложения: таблиц, документов, презентаций в образовательном процессе ВУЗа».

Байқаудың қорытынды кезеңінің 7

қатысушысына Алғыс хат табыс етілді:

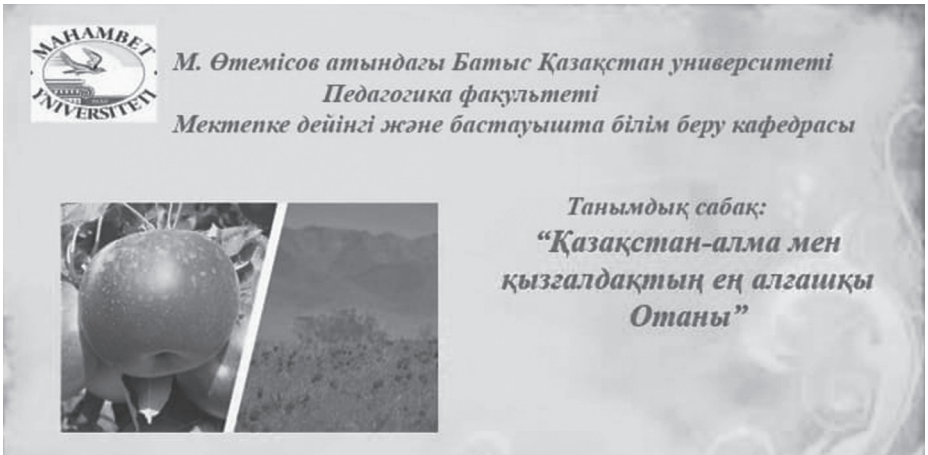
1. физика кафедрасының оқытушысы Есенғалиева Алмагул Насипкалиевна «Қашықтықтан оқыту жағдайында астрономия пәнін оқытудың технологиясы»;
2. математика кафедрасының оқытушысы Жәшім Нұрпатша Бекболатқызы «Kahoot цифрлық Smart сервисін математика пәнін оқытуда қолдану тиімділігі»;
3. шетел тілдері кафедрасының оқытушысы Сисекешова Акнур Сансызбаевна «Шетел тілін оқытуда «Google Zoom» платформаларын қолдану»;
4. экономика және менеджмент кафедрасының аға оқытушысы Буланова Надежда Константиновна «Методика инклюзивного образования студентов по дисциплине инфраструктура туризма и внедрение модели «Train-the-trainer»»;
5. музыкалық білім және вокал кафедрасының оқытушысы Елемесов Жеңісбек Асылжанұлы «Современное музыкальное образование: инновации – работа с нотными редакторами»;
6. қазақ филологиясы кафедрасының оқытушысы Сагидуллиева Сандугаш Саматовна ««Синквейн» әдісі арқылы кері байланыс негізінде студенттердің сыни ойлау дағдысын дамыту»;
7. хореография және мәдени-тынығу кафедрасының оқытушысы Насырова Мирангул Аязбаевна «Ақпараттық сауаттылық мектебі».

Байқауға қатысушылардың жұмыстары «Озық педагогикалық тәжірибе мектебі» жинағында жарияланады.

Жаңартпашылық технологиялар және цифрландыру департаментінің әдістемелік жұмыс және білім беру технологиялары бөлімі

ҚАЗАҚСТАН - алма мен қызғалдақтың ең алғашқы Отаны

Жақында педагогика факультеті мектепке дейінгі және бастауышта білім беру кафедрасының аға оқытушысы, магистр В.Т.Арыстанғалиева ДОВ-23 тобының студенттеріне «Қазақстан - алма мен қызғалдақтың ең алғашқы Отаны» атты онлайн танымдық сағат өткізді. Бұл ашық кураторлық сағаттың мақсаты - туған жердің тарихын білуге, құндылықтарын қастерлеп, дамуына өз үлесін қосу. Ұлы дала кеңістігінен шыққан өркениетті жетістіктерді ұмытпай, одан әрі дәріптеу.

Туған жерді қорғауға, Отанды сүюге тәрбиелеу. Танымдық сағат барысында студенттер Елбасымыздың мақаласына шолу жасап, ұлттық тарихымызға тереңірек үңіліп, алма мен қызғалдақ жайлы танымдық мәліметтермен таныс болды. Топ студенттері «Қызғалдақ» және «Алма» атауымен екі топқа бөлініп, танымдық сабақтың түрлі кезеңдерінде берілген тапсырмаларды орындады. Тапсырмалар өте қызықты болды, атап өтсек, бірінші тапсырма кезінде студенттер алманың пайдасы туралы постер қорғаса, «Алма - дастархан көркі» атты екінші тапсырмада алманы әдемілеп кесіп көрсеткен болатын. Тапсырмаларды орындау барысында «Сағындым Алматымды», «Алматының түндері-ай» әндері қойылып, ерекше көңіл-күйге бөледі. Сонымен қатар, «Ұлы даланың жеті қыры: Қазақстан

алма мен қызғалдақтың Отаны» атты бейнероликті тамшалады. Танымдық сабақ қызықты презентациялармен көркемделіп, студенттердің біле бермейтін қызықты мәліметтерімен толықтырылды. Тұңғыш Президентіміз Н.Ә.Назарбаевтың «Ұлы Даланың жеті қыры» мақаласы еліміздің халықаралық беделін нығайтуға, қазіргі заманның мәдениеттерін өзара жақындастыруға және байытуға зор үлесін қосатыны туралы сөз қозғалды. Студенттерді еліміздің тарихын, мәдениетін дәріптей отырып, теңдесі жоқ құндылықтарымызды құрметтеуге шақырды. Қазіргі еліміздегі ахуалдық жағдайға байланысты танымдық сабағымыз онлайн түрде өтсе де, студенттердің барлығы белсене қатысып, кураторлық сағат жоғары деңгейде өтті.

В.АРЫСТАНҒАЛИЕВА,
аға оқытушы, магистр

Тәуелсіз Қазақстан — ел ертеңі

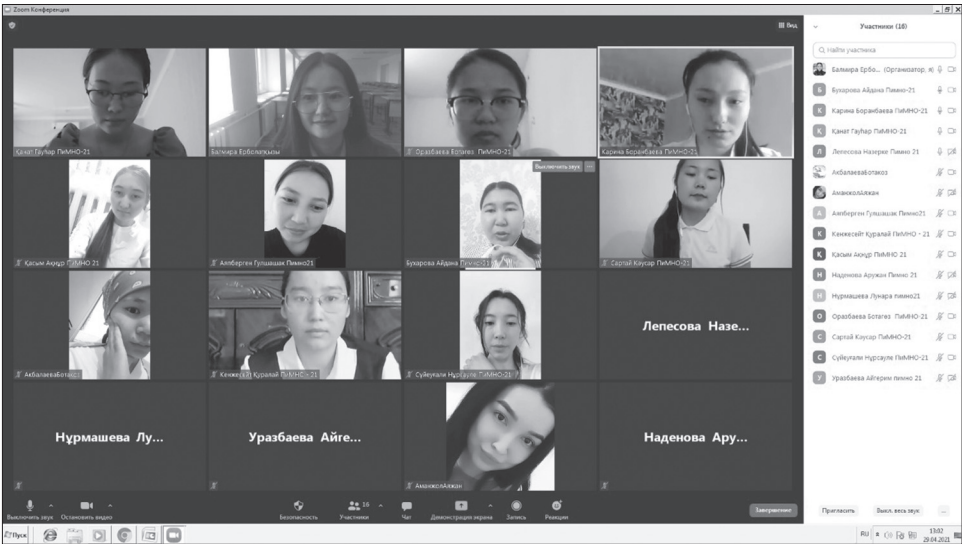
Жуырда құқықтық пәндер кафедрасының оқытушысы А.Ж.Қуспанованың ұйымдастыруымен құқықтану мамандығының 1-курс студенттері арасында халқымыз үшін ең қасиетті де қастерлі Тәуелсіздіктің 30 жылдығына қадам басуына орай «Тәуелсіз Қазақстан — ел ертеңі» атты интеллектуалды сайыс ұйымдастырылды.

Бірнеше турдан құралған сайыста студенттер еліміздің тарихын зерделеп, өткеніне көз жүгіртті. Ақыл-ой мен жүйріктікке баулыған сайыста студенттер өздерінің танымдық деңгейін көрсете білді.

Сана – рухани жаңғыру іргетасы

29 сәуір күні Педагогика факультетінде Балмира Ерболатқызының ұйымдастыруымен «Сана – рухани жаңғыру іргетасы» атты кураторлық сағат өтті. Кураторлық сағаттың басты мақсаты – студенттерді Елбасының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» мақаласымен таныстыру. Мақаланың «Сананың ашықтығы» бөліміне тоқталған студенттер еліміздің алға қойған басты міндеттерін талқылады. Сана ашықтығы туралы бейнеролик көрсетіліп, студенттер өз ойларымен бөлісті.

Ардақты ардагер - Қалам Сүйіншәлиев

Қалам Сүйіншәлиев жау жағадан алғанда, жаспын деп отырмады. Қолына қару алып, ел қорғауға аттанды. Қару-жарақпен азық-түлік тиеген вагондардың майдандағы жауынгерлерге жетуін қамтамасыз етті. Құжат бойынша 1925 жылдың 18 қаңтарында дүниеге келген. Бірақ, дәл осы күн екені де айқын емес. Бұған себеп, Қалам ата елуге толғанда анасы тойдың үстінде келіні Фарузаға: «Мен Қаламжанды қыста емес, әкесі пішен шауып жатқанда тудым» депті. Тек ай-күні белгісіздеу болғанмен, 1925 жылы дүниеге келгені анық.

жаудан тайсалмай қорғауым керек! Содан мені Закавказье майданына, Грузия мен Түркия шекарасына арнайы стратегиялық маңызы бар тас жолын әуеден қорғайтын әскери бөлімдер құрып, жаңа қару-жарақты меңгертіп, құпия стратегиялық жоспарды іске асыру бағдарламасын жаттықтырып, жан-жақты дайындады. Ауылдан шыққан қара домалақ бозбала – Қалам Сүйіншәлиевті осылайша ұрыс даласына шыңдады, шынықтырды. Біз қорғайтын Отан біреу! Сондықтан, ұлтқа, ұлысқа бөліну дегенді білмедік. Талай көп ұлтты жігіттермен титтей қара нанды қиқымына дейін бөлісіп жеп, аздам басымызды түйістіріп қалғып алатынбыз. Бәріміз де соғыстың тезірек бітуін қалайтынбыз. Туған жерге аман-есен Жеңіс туын желбіретіп жететін күнді аңсаушы едік. Сол арманға бойдағы сеніммен, ертеңге деген үмітпен жеттік. Соғыс төмемдалған бойда Закавказье майданындағы әскери күштерді демобилизацияға даярлап, ауылға қайтарды. «Жыртық үйдің де Құдайы бар» демекші, бағым бар екен, тізімге ілігіп кетіп, аман-сау еліме оралдым. Сонда, бауырларыма қосылып, анамның қуанғанын көрсеніз ғой?!- деп еске алған...

Қалам Жұмашұлының өмірі біздің қарашанырақ М.Өтемісов атындағы БҚУ-мен тығыз байланысты. Ол 1950 жылы Орал педагогикалық институтын бітіріп, облыстық оқу бөлімінің жетім балалар секторының инспекторы болып істеді. Одан облыстық партия комитетінде мектептер бөлімінде нұсқаушы, бірінші хатшының көмекшісі қызметтерін атқарды. 1955 жылдан бастап өмірден бар көрген-түйгенін, тәжірибесін, алған білімін тек ұрпақ тәрбиесіне, ұстаздық салаға арнады. Көптеген еңбектері Қазақстан тарихының оқулықтарына енді. Соғыстан соң тарих факультетінің орыс тобына түскен. Бұл туралы да атамыз Мира Шүйіншәлиеваға берге сұхбатында:

«Құрбылардан кем қалмауға тырысып ұқыпты, жинақы, әдепті болдық. Намысқа тырысып, сабақты

беске оқыдық. Майра Мақатова деген апамыз болды соғысқа қатысқан. Өте сауатты еді. Біздің 33 студенттің тоғызы қазақ, алтауы ауылдан келген қыз-жігіттер еді. Осы топты бітіргендердің сегізі ғалым болып, кандидаттық қорғады. Алтауы Орал педагогикалық институтында жұмыс істеді. Соның бірі өзіміз. Республикадағы алдыңғы қатарлы бұл жоғары оқу орнының бізге берген білімі, парасаты, мәдени тәрбиесі өте жоғары. Біріншіден, азамат қатарына қосылып, адам болсам, елімнің бір кәдесіне жаратқан осы университетім деп бағалаймын. Екіншіден, болашақ асыл жарымды да осы оқу орнынан таптым. Көбісі менен кештеу отбасын құрғанымды сұрайды. Шыны керек, отыз жасымда Фаруза Ниетқызы Сұлтановаға үйлендім. Өзімнен бұрын анама шәй құйып беруге лайық, отбасының қадірін білетін, қазақы тәрбиесі жанарынан көрініп тұратын, көркіне ақылы сай бойжеткенге, яғни өзімнің студентіме дәріс оқып жүріп көзім түсті. Алғашында соғыс салған жүрегімдегі жара жазылмай, тұрмыс-тіршілігіміз түзелмей, отау құрып, шаңырақ көтеруге асыға қоймағаным рас. «Үйлену оңай – үй болу қиын» демекші, жастық жігерімді білімге, ғылымға арнап жүріп қалдым. Оның несін жасырайын. «Орнында бар оңалар» демекші, 1957 жылдың дәл 23 ақпаны күні анамыздың ақ батасымен, ағайын-туыстың ақ тілегімен қолұстасып, ендігі болашаққа бірге аттануға уәде бердік. Шүкір, Жасұлан, Руслан, Саида есімді үш баламыз бүгінде Қазақстанның бір-бір үлкен азаматына айналды. Бүгінде осы ұрпақтарымынан өрбіген немере-жеңдерді иіскеп, Фаруза апаң екеуміз құтты шаңырағымыздың астында бақытты ғұмыр кешудеміз. Адам баласында қуа берсең, қиялдай берсең арман таусылмайды. Ең басты мақсаты – азамат болу еді. Тартынып-тартысып жүріп, өмірдің жақсы-жаманын көріп жүріп, бейбіт заманның арқасында, тыныштық пен шалтты тұрмыстың арқасында биік-биік мақсаттарға қолым жетті-ау деп ойлаймын,-деп, сөзін түйіндеді.

Сүйіншәлиевтер отбасы батырдан да, ғалымнан да кенде болған жоқ. Қалам атаның туған ағасы Ханғали Жұмашұлы - ғалым, әдебиет зерттеушісі, филология ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстанның еңбек сіңірген жоғарғы мектеп қызметкері, I дәрежелі Отан соғысы және Қызыл Жұлдыз ордендерімен, медальдармен марапатталған батыр.

Қалам ата да қан майданға жастай аттанды. 1942 жылдың күзі айы. Алдымен әкесі көз жұмғанда орнында қалып, қамқорлаған туған інісі Ғаббас көкесі кетеді. Бұл туралы Қалам Сүйіншәлиев 2015 жылы «Жайық үні» газетіне берген сұхбатында:

«Бұл қырық екінші жыл біздің жанұяға қасірет-қайғы әкелді. Біз арқа сүйеген Ғаббас көкем Сталинград түбіндегі шайқаста ерлікпен қаза тапты. Өте қайратты, әкем секілді алғыр жігіт еді. Ол да қырық бестің о жақ бұ жағынан бері ұзамай, жұлдызы ерте сөнді. Кім-кімде тағдырдың жазғанына көнеді. Ғаббас көкемнен айрылып қалғанымыз, оның соңынан жеткен қара қағаз Сүйіншәлиевтер әулетін есеңгіретіп тастады. Майданға аттанған Ханғали ағам тап осы жылы екі балдаққа сүйеніп елге оралды. Мәскеу түбіндегі соғыста қатты жараланыпты. Ағам келген бойда мен кеттім майданға. Үй-іші үрейленіп, маған сұраулы жүзбен қарап қалды. Көкейлерінде: «Қарғам, сенімен қауышамыз ба, әлде Ғаббас көкеңнің соңынан кетесің бе?» деген ой тұрды. Амал не? Елімді, Отан-анамды

И в учебе, и в спорте - впереди!

Представляем Вашему вниманию нашего выпускника, который ныне учится в Польше, магистранта Политехнического университета Мендыхана.

Студента, который делает успехи в учёбе, а его главное хобби и достижение - футбол. В своём родном городе в Казахстане играл в мини-футбол, выступал в городских соревнованиях. Занимался серьёзно футболом почти 10 лет.

Амандык Алпамысовна, мама Мендыхана:

Политехнический университет в Польше пригласил Мендыхана выступать в футболе за Политехнический университет.

Мендыхан с детства увлекался роботами, всякой техникой, и любил играть в футбол.

После окончания пятого класса хотел поступить в футбольную команду «Жайык», но оказалось так, что по времени опоздали с поступлением. Несмотря на неудачу с ФК, Мендыхан не предавал свою мечту и дальше продолжал усердно тренироваться и заниматься футболом.

При поступлении в вуз, по совету и наставлению сестры Мадины Мухаммедовны, выбрал специализацию «Робототехника» (Вычислительная техника и программное обеспечение) и поступил в наш ЗКУ им.М.Утемисова.

И в студенческие годы продолжал заниматься футболом, играл за наш вуз в составе команды ЗКУ. Не прерывая учебу, занимался и наукой, был старостой группы, активно участвовал в студенческой жизни факультета, посетил библиотеку Н.А. Назарбаева, а по итогам 4 курса был переведен на обучение по гранту.

В 2020 году был участником студенческой конференции - проекта «I международное издание» и был награжден Дипломом I степени «Лучший молодой учёный - 2020» среди научно-образовательных учреждений Содружества независимых государств,

организованного Объединением юридических лиц в форме ассоциации «Общенациональное движение «Бобек».

На завершающем 4 курсе проходил практику в Карачаганак Петролеум Оперэйтинг б.в., которая ему очень понравилась. Как говорится: «Талант ничем не утай и не угубить», не ограничиваясь одной практикой, он и там успел побыть частью футбольной команды и поиграть за команду КПО.

Первым поехал учиться в магистратуру его брат Алим, он заранее готовился к поступлению - учил польский язык. Узнав о возможности учиться за рубежом, папа (Бахаев Асылбек) Мендыхана предложил ему тоже поехать обучаться в магистратуре. Несмотря на платную форму обучения, папа Мендыхана хотел, чтоб сын получил европейское образование, познакомился с европейской культурой, традициями, их бытом, посмотрел студенческую жизнь в Европе и позанимался там спортом. Наставляя сына перед отъездом, папа Мендыхана сказал: «Не оборачивайся назад, учись, развивайся! Не беспокойся о средствах оплаты, с оплатой за обучение я тебе помогу. Самое главное, чтобы ты сам твёрдо стоял на ногах и был «кузнецом своего дела!»

Несмотря на коррективы, внесенные пандемией с прошлого года, в обучении и в нашей жизни, мы видим, что и в таких ситуациях, как онлайн обучение, можно найти способы самовыражаться, не предавать свою мечту и идти к своей цели, хоть и маленькими, но верными шагами.

Судя по тому, как наша молодежь ценит и ведет здоровый, активный образ жизни, как правильно применяет и демонстрирует свои знания, талант и навыки в другой стране, в другой культуре, мы с уверенностью можем сказать, что мы воспитали молодежь, на которую можем с гордостью смотреть и опереться!

Желаем удачи и высоких достижений Мендыхану и его родным!

Дорогой абитуриент!

Сегодня время ПРОФЕССИОНАЛОВ ВЫСОКОЙ КУЛЬТУРЫ.
ЗКУ – это Качество, проверенное Временем, ключ – к Успеху в Будущем!

*А самое главное, ребята – каждого из вас ждет
большая дружная студенческая семья
Западно-Казахстанского университета им.М.Утемисова.*

ЗКУ:

- государственные гранты на обучение;
- 90-летний опыт подготовки кадров;
- в первой 10-ке «Лучших вузов Казахстана»;
- высокий уровень профессорско-преподавательского состава;
- 92% трудоустройства выпускников;
- возможность обучения на военной кафедре.

Наш Западно-Казахстанский университет им. М.Утемисова всем вам хорошо знаком. Это один из первых высших учебных заведений Казахстана, который около 90 лет готовит кадры для Западного региона страны, и почти в каждой вашей семье родители или бабушки-бабушки являются выпускниками нашего вуза.

Всего из стен университета за эти годы выпущено свыше 75 тысяч выпускников, среди которых много известных общественных и государственных деятелей, ученых, педагогов, специалистов.

Сегодня в ЗКУ обучаются свыше 6 тысяч студентов и магистрантов. Функционируют шесть факультетов: педагогический, филологический, естественно-географический, физико-математический, истории, экономики и права, культуры и искусства.

На 22 кафедрах ведется подготовка специалистов высшей квалификации по 60 образовательным программам бакалавриата и 24 магистратуры.

В ЗКУ имеются хорошие условия для получения полноценного образования: у нас лучшая в регионе богатейшая научная библиотека (более 1 млн.единиц хранения), отдел редких книг, электронные читальные залы; единственный в Казахстане гербарный фонд, включенный в международный каталог; около 10 спортивных объектов (спортзалы и площадки); современная испытательная лаборатория экологии и биогеохимии; агробиостанция; в распоряжении студентов - учебные, научные и виртуальные лаборатории; крупнейший в области компьютерный комплекс из более чем 1000 компьютеров, мультимедийных классов, объединенных в локальную сеть с безлимитным доступом в Интернет;

Все иногородние первокурсники обеспечиваются общежитием – у нас три студенческих общежития на 1000 мест.

На многих специальностях занятия ведутся на английском языке. Около 5 лет в университете функционирует Институт полиязычия, где преподают топ-менеджеры – профессоры из Кореи, Польши, Филиппин, Италии и других стран. За последние три года по программе академической мобильности около 200 студентов и магистрантов прошли обучение в странах ближнего и дальнего зарубежья. Всего университетом заключено свыше 140 международных договоров о сотрудничестве, среди них – Великобритания, США, Южная Корея, Китай, Малайзия, Германия, Бельгия, Польша, Португалия,

Номер и наименование групп образовательных программ	Код и наименование образовательных программ (специальности)	Абитуриентам, сдающих ЕНТ по 5-ти предметам	
		1 профильный предмет	2 профильный предмет
6B01 Педагогические науки			
B001 Педагогика и психология	6B01101 Педагогика и психология	Биология	География
B002 Дошкольное обучение и воспитание	6B01201 Дошкольное обучение и воспитание	Биология	География
B003 Педагогика и методика начального обучения	6B01301 Педагогика и методика начального обучения	Биология	География
B004 Подготовка учителей начальной военной подготовки	6B01408 Начальная военная и физическая подготовка	Творческий экзамен	Творческий экзамен
B005 Подготовка учителей физической культуры	6B01402 Физическая культура и спорт	Творческий экзамен	Творческий экзамен
	6B01403 Адаптивная физическая культура и спорт	Творческий экзамен	Творческий экзамен
B006 Подготовка учителей музыки	6B01404 Музыкальное образование	Творческий экзамен	Творческий экзамен
B007 Подготовка учителей художественного труда и черчения	6B01406 Художественный труд и дизайн в школе	Творческий экзамен	Творческий экзамен
B009 Подготовка учителей математики	6B01502 Математика-Физика	Математика	Физика
	6B01503 Математика-Информатика	Математика	Физика
B010 Подготовка учителей физики	6B01505 Физика-Информатика	Физика	Математика
	6B01513 Физика на английском языке	Физика	Математика
B011 Подготовка учителей информатики	6B01506 Информатика	Математика	Физика
	6B01514 Информатика на английском языке	Математика	Физика
B012 Подготовка учителей химии	6B01507 Химия	Химия	Биология
	6B01508 Химия-Биология	Химия	Биология
	6B01515 Химия на английском языке	Химия	Биология
B013 Подготовка учителей биологии	6B01509 Биология	Биология	Химия
	6B01516 Биология на английском языке	Химия	Биология
	6B01526 Биология-География	Биология	Химия
B014 Подготовка учителей географии	6B01510 География	География	Всемирная история
	6B01512 География-История	География	Всемирная история
B015 Подготовка учителей по гуманитарным предметам	6B01601 История	Всемирная история	География
B016 Подготовка учителей казахского языка и литературы	6B01701 Казахский язык и литература	Казахский язык	Казахская литература
	6B01702 Казахский язык и литература в школах с неказахским языком обучения	Казахский язык	Казахская литература
B017 Подготовка учителей русского языка и литературы	6B01703 Русский язык и литература	Русский язык	Русская литература
	6B01704 Русский язык и литература в школах с нерусским языком обучения	Русский язык	Русская литература
B018 Подготовка учителей иностранного языка	6B01705 Иностранный язык: два иностранных языка (английский и немецкий языки / английский и французский языки)	Иностранный язык	Всемирная история
B019 Подготовка специалистов по социальной педагогике и самопознанию	6B01801 Социальная педагогика и самопознание	Биология	География
6B02 Искусство и гуманитарные науки			
B021 Исполнительское искусство	6B02113 Инструментальное исполнительство: Струнные инструменты	Творческий экзамен	Творческий экзамен
	6B02114 Инструментальное исполнительство: Духовые инструменты	Творческий экзамен	Творческий экзамен
	6B02115 Инструментальное исполнительство: Фортепиано	Творческий экзамен	Творческий экзамен
	6B02102 Вокальное искусство	Творческий экзамен	Творческий экзамен
	6B02116 Традиционно-музыкальное искусство: Народное пение	Творческий экзамен	Творческий экзамен
	6B02117 Традиционно-музыкальное искусство: Народные инструменты	Творческий экзамен	Творческий экзамен
B027 Театральное искусство	6B02104 Режиссура	Творческий экзамен	Творческий экзамен
B028 Хореография	6B02105 Хореография	Творческий экзамен	Творческий экзамен
B031 Мода, дизайн	6B02123 Мода и дизайн костюма	Творческий экзамен	Творческий экзамен
	6B02124 Дизайн интерьера	Творческий экзамен	Творческий экзамен
B034 История и археология	6B02201 История	Всемирная история	География
B037 Филология	6B02301 Филология: казахская филология	Казахский язык	Казахская литература
	6B02302 Филология: русская филология	Русский язык	Русская литература
6B03 Социальные науки, журналистика и информация			
B038 Социология	6B03101 Социология	Математика	География
B140 Международные отношения и дипломатия	6B03106 Регионоведение	Всемирная история	Иностранный язык
	6B03102 Международные отношения	Всемирная история	Иностранный язык
B043 Библиотечное дело, обработка информации и архивное дело	6B03201 Библиотечное дело	Казахский /Русский язык	Казахская /Русская литература
6B04 Бизнес, управление и право			
B044 Менеджмент и управление	6B04102 Экономическая безопасность	Математика	География
	6B04108 Экономика и менеджмент	Математика	География
	6B04106 Государственное и местное управление	Математика	География
B045 Аудит и налогообложение	6B04111 Учет и аудит	Математика	География
B046 Финансы, экономика, банковское и страховое дело	6B04105 Финансы	Математика	География
B047 Маркетинг и реклама	6B04114 Маркетинг и бизнес	Математика	География
B049 Право	6B04202 Юриспруденция	Всемирная история	Основы права
6B05 Естественные науки, математика и статистика			
B051 Окружающая среда	6B05201 Экология	Биология	География
B052 Наука о земле	6B05204 География	Математика	География
B053 Химия	6B05301 Химия	Химия	Биология
6B06 Информационно - коммуникационные технологии			
B057 Информационные технологии	6B06102 Информационные системы	Математика	Физика
	6B06103 Вычислительная техника и программное обеспечение	Математика	Физика
6B11 Услуги			
B091 Туризм	6B11101 Туризм	География	Иностранный язык
B092 Досуг	6B11102 Культурно-досуговая работа	Творческий экзамен	Творческий экзамен

Дорогие ребята, уважаемые родители, по вопросам приемной комиссии, организации образовательного, воспитательного процесса, проживания обращайтесь по АДРЕСУ:

г. Уральск, пр. Назарбаева, 162
Телефон приемной комиссии: 8 (7112) 50-44-20
87051694030, 87081857790, 87715355516 (WhatsApp)
Наш сайт: www.wksu.kz, talapker.wksu.kz
Instagram: @makhambet.university

Италия, Литва, Болгария, Турция, Индия, Швейцария, вузы СНГ и др.

Центр Интернационализации ЗКУ активно расширяет совместные двудипломные образовательные программы с вузами-партнерами, реализуется полиязычная программа подготовки специалистов со знанием английского языка.

В 2019 году открылся Центр обслуживания студентов (ЦОС).

Студенческая жизнь у наших ребят очень интересная и насыщенная – все внеучебные мероприятия организывает студенческое самоуправление, действуют студенческие строительные отряды, отряды «Жасыл ел», волонтерское движение, дебатные клубы, культурно-творческие объединения, на всех кафедрах есть научные кружки. Студенты ЗКУ ежегодно участвуют на республиканских предметных олимпиадах, конференциях, международных конкурсах и универсиадах, на которых занимают призовые места.

Студенты университета активно участвуют в молодежных старт-ап проектах, 8 наших команд вышли в полуфинал республиканского конкурса. Студентам-отличникам учебы и активистам ректорат присуждает президентские и именные стипендии.

С мая 2018 года руководит университетом очень интересная, незаурядная личность – продвинутый, креативный и устремленный человек, ученый и большой друг молодежи - Нурлан Сергалиев, профессор, кандидат биологических наук, выпускник Московской Тимирязевской академии, обладатель Государственной премии им. Аль-Фараби в области науки и техники. Коллектив университета очень ценит внимание и заботу, оказываемые ректором студенческой молодежи.

Благодаря нацеленности коллектива на качество образования, интеграцию с наукой, инновации и эффективное взаимодействие с партнёрами на всех уровнях, а также большой поддержке и взаимопониманию со стороны профессорско-преподавательского состава, ветеранов и студентов вуза университет успешно проходит международную аккредитацию и не только укрепился в рейтинге вузов, но по многим направлениям подготовки ЗКУ занимает лидирующие позиции. Мы гордимся тем, что Западно-Казахстанский университет им. М.Утемисова в рейтинге Лучших университетов страны и по многим показателям входит в первую десятку высших учебных заведений Казахстана!

НОВОСТИ ЗКУ:

1. В университете внедрены **двудипломные учебные программы** с вузами Российской Федерации.
2. Функционирует двух, трехлетняя сокращенная форма обучения по **дистанционной технологии** (вместо прежней заочной формы обучения).

«Мен өзімнің ұстазыма әкемнен кем қарыздар емеспін: әкемнен өмір алсам, ал Аристотельден өмірімді жақсы өткізу туралы білім алдым»- деген екен Александр Македонский. Шынымен, талай шәкіртті біліммен сусындатып, өмірлік жолдарын табуына бағыт беріп, саналы ғұмырын ұстаздыққа арнаған жанның бірі - Қодарова Ханафия Қарасайқызы. Міне, осы асыл жан, ұлағатты ұстаз жөнінде сөз қозғамақпын.

Ол 1925 жылдың 14 қазанында Атырау Облысының Қызылқоға ауданында дүниеге келген. Әкесі Қарасай орыс тілі мен әдебиетінен мектепте сабақ берсе, ал анасы Жамал үй шаруасымен, бала тәрбиесімен айналысқан. Отбасында екі қыз, екі ұл тәрбиеленген. Кішкентайларынан білімге зейінді, еңбекқор болып өседі. Ұлы Отан Соғысы басталған кезде еңбекке ерте араласып, колхозда қандай жұмыс болса да жауапкершілікті ерте сезініп, аянбай күндіз-түні еңбек еткен. Чапаев Орыс мектебінде сабағын өте жақсы оқыған үздік оқушы болған.

1937 жылы әкеміздің әкесі Қарасай атамyz Алашорданың белсенді мүшесі болғандықтан, оларды жанұясымен репрессиялық қудалауға ұшыратып Коловертное ауылына жібереді. Бірақ арада бір жыл өткен соң 1938 жылы олар Чапаев ауылына қайтадан көшіп келеді. Қарасай атамyz облысымызға белгілі ұлағатты ұстаз болған. Сол кездерде халық мұғалімі деген атаққа ие болған ұстаздың бірі еді.

1943 жылы Ханафия әкеміз Чапаев орыс мектебін үздік тәмамдап, Орал Педагогикалық Институтының Физика-математика факультетіне оқуға түскен. 1946-1948 жылдары аралығында білімін Саратов педагогикалық институтында жалғастырады. 1948 жылы оқу орнын үздік тәмамдап, туған ауылы Чапаев оралып, орыс мектебінде физика пәнінен сабақ бере бастайды.

1951 жылы өмірлік жан жары Әбілов Хаби атамyzға

Ұлағатты ұстаз, тұл ардагері - Ханафия Қарасайқызы

тұрмысқа шығып, жанұя құрады. 1952 жылы Ханафия әкемізді мамандардың жетіспеушілігіне байланысты Орал педагогикалық институтына физика-математика кафедрасына университет басшылығы жұмысқа шақырады. Әкеміз 1952- 1985 жылдар аралығында Орал педагогикалық институтында жемісті, өнегелі еңбек етті. Көптеген шәкірттерді тәрбиеледі, оларды білім нәрімен сусындатты. Осы оқу орнында қызмет жасай жүріп, кеңестік кезеңде орыс тіліндегі физика, математика оқулықтарын қазақ тіліне аударған. Сонымен қатар физика, математика ғылымдарының дамуына өзінің сүбелі үлесін қосқанын баса айтуға болады. Университетте жемісті еңбек еткен жылдары аға оқытушы деген атаққа да ие болған.

Ханафия әкеміз: Чапайда оқушы кезімізде біздің ауылымызға Ленинградтан, Украинадан физика, биология, тарихтан өте білімді мұғалімдер келіп сабақ берген еді. Мектеп іші, кабинеттер оқу құралдарымен толық қамтамасыз етілмесе де, сабақты ынталы жақсы оқыдық. Сол кісілердің берген білімдерінің арқасында оқуға түстік. Мен институтқа қызметке келген жылдары ректор С.А Ақмурзин, одан кейін Х.К Кенжеғұлов, одан кейін Е.А Ағелеуов болған. Ол кезде физика кафедрасын Г.С Якимович басқаратын. Мен университетте Е.Д. Жүнісов, Н.М. Сатыбаев, Г.П. Серов, В.В. Новикова сынды мұғалімдермен қызметтес болдым. Мен олардан педагогикалық мамандар даярлаудағы сабақ беру әдісін үйрендім және өте көп тәжірибе

жинақтадым,-деп еске алушы еді.

Ханафия әкеміздің осы өнегелі істері ескерусіз қалмады. Қазақ КСР-нің Ағарту Үздігі медалімен, Құрмет белгісі орденімен және бірнеше Құрмет грамоталарымен, алғыс хаттармен марапатталған. Сонымен қатар, Ұлы жеңістің 60,65, 70 жылдығына байланысты медальдармен, Ректор Серғалиев Нұрлан Хабиболлаұлының алғыс хатымен және 2009-2010 жылдары Білім және Ғылым Министрі Жансейіт Қансейітұлы Түймебаевтың алғыс хатымен марапатталған

Бір ерекшелігі Ханафия әкеміз жасының үлкендігіне қарамастан күрделі сөзжұмбақтарды шешуді, газет журналдарды оқуды қатты жақсы көрген, сөзжұмбақтарды 93 жасына дейін шешкен. Есте сақтау қабілеті өте жақсы болғаны соншалық, осыдан 30-40 жыл бұрын болған оқиғаларды үтір-нүктесіне дейін жаңылмай айтып беріп отыратын.

Ханафия әкеміз өзі еңбекқорлығының, іскерлігінің, күш-жігерінің мықты болғанының арқасында көп жасады. 2015 жылдың 10 ақпанында 96 жасында дүниеден өтті.

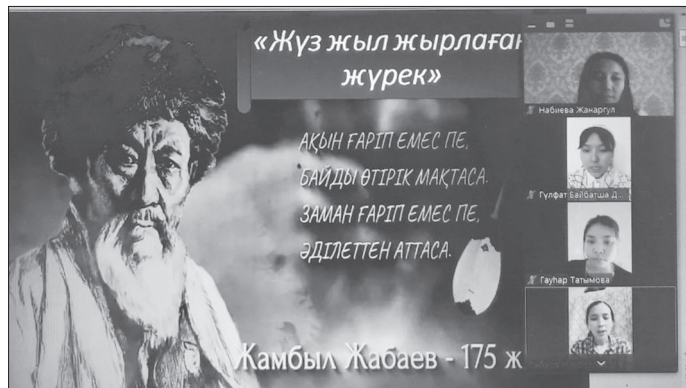
Барлық саналы ғұмырын еңбек, білім мен тәрбиеге арнаған жанның өмірі қаншама адамға үлгі. Осындай асыл жанның біздің университетіміздің түлегі болғанын, аға оқытушысы болғанын мақтанышпен айта аламын.

А.Н ЕСЕНГАЛИЕВА,
Физика кафедрасының оқытушысы

Ғасыр ақыны

ЖҮЗ ЖЫЛ ЖЫРЛАҒАН ЖҮРЕК

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің Педагогика факультеті мектепке дейінгі және бастауышта білім беру кафедрасының оқытушысы, магистр Ж.Ж.Нәбиева ДОВ -21 тобымен «XX ғасырдың Гомері», жыр дүлдiлi, ғасыр ақыны, жыр алыбы Жамбыл Жабаевтың 175 жылдығына орай «Жүз жыл жырлаған жүрек» тақырыбында танымдық кеш ұйымдастырды.

жырау, халық ақыны, ірі айтыскер ақынның өмірі мен шығармашылығы жөнінде баяндама оқыса, сұрапыл соғыс жылдарындағы ауыр күндерде әр жауынгерге дем берген «Ленинградтық өренім» жырын топ студенті Нұрболқызы Сабира мәнерлеп оқыды. Сонымен бірге, Жамбыл бабамыздың ақындық өнері мен «Жамбыл мұражайы» туралы бейнероликтер көрсетілді. Халық поэзиясының алыбы атанған Жамбылдың есімі дүниежүзі халықтарына кеңінен мәлім екендігі бәрімізге белгілі. «Жамбыл – ақыл-ойдың алғыры, өзгеге ұқсамайтын дара, оқшау. Оның бір өзі әрі эпик, әрі айтыс ақыны, әрі азаматтық өуеннің де ақыны» - деп, жазушы Мұхтар Әуезов Жамбылға баға береді. Халық ақыны - Жамбылдың қуатты жырлары күні бүгінге дейін өз сарынын жоймаған. Жоймайды да. Өйткені, шындық жырланған, ақиқат ат үстінде айтылған өлеңдер өміршең боп қала береді.

Ж.Ж.НӘБИЕВА,
Аға куратор

Тарих, экономика және құқық факультетінде Г.А.Кушаев атындағы атаулы шәкіртақы иегері З.Максимов және ҚР тұңғыш Президенті атындағы атаулы шәкіртақы иегерлері А.Маратова мен Б.Задагерееваның ұйымдастыруымен Жамбыл Жабаевтың туғанына 175 жыл толуына орай “Жыр алыбы - Жамбыл” атты танымдық сайыс өтті. Сайыс 3 кезеңді құрады. 1-кезең “Ұяшықтар”, 2-кезең “Қызықдерек”, 3-кезең “Бәйге” деп аталды. Жарыс барысында Ж.Жабаевтың өмір жолы және шығармашылығы, қызық деректер, өлең жолдарын жалғастыру сияқты бөлімдер қамтылды.

Жыр алыбы – Жамбыл

Сайыс нәтижесі бойынша МО-11 тобының студенті Рахманшиева Аружан 1-орынды қанжығасына байласа, 2-орынды МО-11 тобының студенті Баймуратова Дильназ, 3-орынды ЮР-11 тобының студенті Ниятиллаева Гүлшат иеленді. Сайыс барысын ҚР тұңғыш Президенті атындағы атаулы шәкіртақы иегері Смағұл Мағжан бақылап, өз пікірін ортаға салып, жарыстың жоғары деңгейде өткендігін жеткізді.

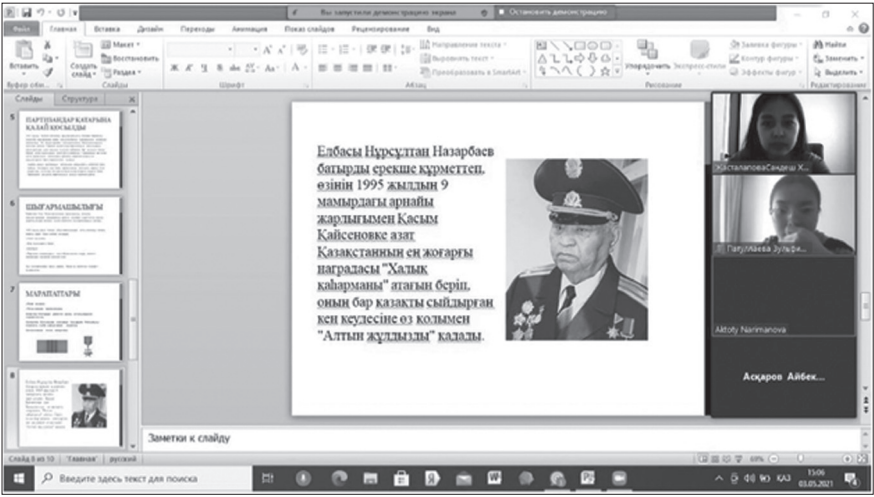
Айзере МАРАТОВА,
МО-31 тобының студенті

Аңыз адам – Қасым Қайсенов

Жаратылыстану-география факультетінде мамыр айының 3-жұлдызында Қазақстанның халық қаһарманы әрі жазушы Қасым Қайсеновтің дүниеге келгеніне 103 жыл толуына орай онлайн конференция өткізілді.

Қасым Қайсенов (23 сәуір 1918, Шығыс Қазақстан облысы, Ұлан ауданы) - Қазақстанның Халық қаһарманы, Халықаралық Фадеев атындағы сыйлықтың лауреаты, көрнекті жазушы, Ұлы Отан соғысының ержүрек батыры, әйгілі партизан, көзі тірісінде аты аңызға айналған халқымыздың қайталанбас біртуар даңқты перзенті. Партизан — жазушы Қасым Қайсеновтың өмірі өзі жаудан қорғаған Украин халқымен тығыз байланысты. Украин халқы Қасымды өзіміздің жерлесіміз, қандасымыз деп құшағын жайып қарсы алады. Қ. Қайсеновтың қаламгерлік келбеті оның

аудармашылық өнерімен де толыға түседі. Ол М.Муратовтың «Ломоносовтың жастық шағы», Николай Томанның «Сабылтан сағым», Мамед Кулизаде Джабилдің «Почта жәшігі» кітаптарын құнарлы тілмен жеткізді.

Туған өлкенің ұлы есімдері

М.Өтемісов атындағы БҚУ педагогика факультеті ПИМНО/у13, ДОВ/у13 топтары студенттерінің ұйымдастыруымен «Туған өлкенің ұлы есімдері» атты тәрбиелік шара өтті. Мақсаты - ұлы тұлғаларымызды ұрпақ есінде қалдыру, олардың рухани мұраларын мәңгі есте сақтау.

Шара барысында ПИМНО/у13 тобының студенті Ақбаян Ақанқызы Батыс Қазақстан облысынан шыққан ұлы тұлғаларымыз жайлы баяндама оқыды. Ол кісілердің шығармалары, марапаттары, қазірге дейін жеткен дәрежелері жайында айтылды. ДОВ/у13 тобының студенті Тлепкалиева Альбина ақын, халық жазушысы Қадыр Мырза Әлі атамыздың «Ұлы Махаббат» өлеңін нақышына келтіріп оқыса, Жанболатова Айымгүл Қазақстан Республикасының Еңбек сіңірген мәдениет қызметкері, айтыскер ақыны Қадырғиязова Шолпан апамыздың «Қыз тағдыры» өлеңін мәнерлеп оқып берді.

Кеш соңында ұйымдастырушылар сөз алып, қатысушыларға алғыстарын білдірді.

Қадір Мырза Әлі – данышпандық поэзияның көрнекті өкілі

21-мамыр күні М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті, Филология факультеті «Тарихтың кино өнері мен телевизиядағы көрінісі» жобасы аясында «Қадір Мырзаәлиевтің 86 жылдық мерекесіне орай ақын өмірі мен поэзиясы бойынша бейнеролик тамашалау» тақырыбында ашық баяндама-презентация өткізді.

Шараны Шетел тілдері кафедрасының оқытушы-магистрі Кабасова Канзия Айтбаевна және ИЯ-27 топ студенттері ұйымдастырды. Іс-шараның алғысөз кезегін деканның тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Есбергенова Гульнара Исамадиновнаға берді. Топ старостасы Мухамбеткалиева Амина ақынның өмірбаянын презентациялық таныстырумен бастады. Әр дәуір өз ақынын тудырады десек, Қадыр шығармалары оның өзі

өмір сүрген жылдардағы көркем тілмен жазылған шежіре десе болады. Қадыр Мырзаәлиевтің поэзиясы сан қырлы. Олар адал еңбек, пәк махаббат, биік адамгершілік, Отан, дәуір, халық, қазақ мінезі, елге, жерге сүйіспеншіліктен бастап, барлық жақсылық атаулыға сүйсініп, соғыс қаупінен бастап, туған табиғатқа деген немісқұрайлыққа дейінгі барлық әлеуметтік келеңсіздіктерге ашынады. Ақынның осындай ойлары өз халқына жауар жырлары арқылы жетіп отырды. «Қадір Мырза Әлі – данышпандық поэзияның көрнекті өкілі» тарихи деректерге толы видеосы ұсынылды. «Шет тілі: екі шет тілі» мамандығының студенттері Мырзағали Аружан мен Пидинулла Ақнұр жерлес ақынның поэзия жолдарынан үзінді арнады. Видеоролик

тамашалап болған соң студенттер ақынның хронологиялық шығармашылық жолымен, өнер туындыларымен танысты. Қатысушылар көрсетілген презентация бойынша сұрақтарға жауап беріп белсенділік танытты. Іс-шараның соңын топ студенті Мухамбеткалиева Амина ақынның тамаша өлең жолдарымен аяқтады.

К 90-летию ВУЗА

СТУДЕНЧЕСКИЕ ГОДЫ - самые лучшие в жизни!

До сих пор возникает чувство благодарности к нашим преподавателям. Никогда не забудем Семенову Л.Н., Русакову Н.Г., Евстратову Н.Г., Сурову К.Я., Костюкову В.М., Жигалина Н. С., Коротина Е.И., Брыкину Л.П., Фокина Н.И., Абояна А.Ф., Сторожева А.И., Донскову Е.А., Дьяченко М.С., Ломоносова И.М., Костюкову З.А., Салихова Е.З., Кока А.А., Шибяеву А.А.

После войны, некоторые преподаватели, которые были эвакуированы из блокадного Ленинграда, остались в Уральске. Поэтому образовались династии. Например, Евстратов Н.Г. и Евстратов А.Н.

Это были талантливые педагоги, у которых учиться было одно удовольствие!

Деканами нашего факультета были Тлеужанов М.М., затем Сериконов Ж.С.

Я помню студенческий КВН. Самые веселые, находчивые умники с разных факультетов боролись за призовые места. Затем Юрий Баев читал со сцены свои стихи. Он часто выступал с ними под гитару. В

первой команде КВН из нашей группы были Согуренко Л., Некрасов А., Таукина Р. Руководил командой А.Бучкин.

А уже позже ставили миниатюры по рассказам Зоценко.

Студенты каждый год ездили на сельхозработы, в стройотряды. Наша группа филфака ездила в Джаныбекский район - помогали в уборке урожая. Сами себе готовили и даже катались на верблюдах.

Нашу группу, как лучшую в институте, отправили в Ленинград, сейчас Санкт-Петербург. Незабываемая поездка с куратором Семеновой Л.Н.

В 2022 году у нашего выпуска два Юбилея! Нашей «Альма-Матер» - 90 лет и 45 лет, как мы закончили вуз! Знаменательный год!

А еще мне наш вуз дорог тем, что в 1940 году его окончила моя мама, заслуженная учительница Каз ССР Ирменова Галина Кожахметовна. Работая в школе, она провожала на фронт своих учеников прямо со школьной скамьи...

Поздравляю всех своих сокурсников с двойным Юбилеем!

Выпускница филфака 1977 г. Калыкова Д.Н.

Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті Мәдениет және өнер факультетінің Студенттік деканатының ұйымдастыруымен «Екі жұлдыз» шоу бағдарламасы өткізілген болатын. Бұл шоу бағдарламаның мақсаты - алуан түрлі мамандықтағы студенттердің әншілік таланттарын ашу. Сайыс екі кезеңнен тұрды. Бірінші кезеңде қатысушылар патриоттық ән орындаса, екінші кезеңде еркін тақырыпта ән шырқады. Жеті жұп бақ сынаған сайыстың нәтижесінде «Ең жұмбақ жұп» Ерсұлтан-Айнара III орынды, «Ең талғампаз жұп» Нұрлыбек-Мадина II орынды, «Ең стильді жұп» Сәтжан-Жансая I орынды иеленді.

Екі жұлдыз

Алтынай ТӨРЕМҰРАТОВА,
«Кітапхана ісі» мамандығының 1-курс студенті

Құлақтан кіріп, бойды алар...

Студенттік өмірдегі ең бастысы – жақсы оқумен қатар белсенді өмірді қалыптастыра алу. Адам өміріне бір рет берілетін бұл кезеңді қызықты өткізу де маңызды. Сәуір айының 23-ші жұлдызында осындай белсенділікті қажет ететін «Студенттік көктем» атты кеште жаратылыстану-география факультеті соңғы болып өнер көрсеткен болатын. Жыл сайын өткізіліп отыратын студенттік сайыс бұл жолы да қызықты, талас-тартысқа толы болды.

Өсерлі кештің шымылдығы қазақтың қасиетті қара домбырасынан төгілген құдіретті күйімен ашылды. Қазақ халқында әншілік, бишілік, сазгерлік, ақындық қасиеті тоғысқан сегіз қырлы бір сырлы жандарды «өнерлі» демекші, келесі мезетте өз өнерлерін мың бұралған бишілеріміз «Жүздесу» биімен сахнаның сәнін келтірді. Кейін тәуелсіздік жолында еліміздің жүріп өткен қадамдарын өнерпаздарымыз көрініс ретінде сомдап шықты. Сондай-ақ келесі кезең көркемсөз айдарына беріліп, факультетіміздің 3-курс студенті Кариппулов Нұркен «Сен қазақтың» өлеңімен көпшіліктің алғысына бөленді. «Туған жер» әнін жоғары орындау шеберлігімен

тыңдарман қауымның сүйіспеншілігін тудырған дауыс иесі Әміртегі Ігілік шырқады. «Әлемді бимен құлпытқан» деп көңілденген «Глобус» тобының бишілері «Hip-hopFire» атты заманауи биді жоғары деңгейде билеп шықты. Осындай керемет көңіл-күйде жаратылыстану-география факультетінің өнер десе ішкен асын жерге қоятын, кез келген аспаптың құлағында ойнайтын Нариманова Ақтоты мен сыңғырлаған дауыс иесі ЕркеқалиеваЗульфия «Қазақ елі осындай» әнімен «Студенттік көктем» кешін қорытындылады.

Әйгерім ТЕМІРҒАЛИЕВА,
ХБ-13 тобының студенті

ТҮСІНДІРУ ЖҰМЫСТАРЫН ЖҮРГІЗДІ

29 сәуір күні М.Өтемісов атындағы БҚУ педагогика факультетінің студенттерімен «Жасыл ел» және студенттік құрылыс жасақтарына тіркеу жұмыстарымен таныстыру мақсатында онлайн кездесу өтті.

Бағдарлама мақсаты - орман көмкерген жер алқаптарын біртіндеп ұлғайту, ормандарды өрттерден күзетуді, зиянкестер мен аурулардан қорғауды жақсарту, ормандардың жас құрылымын, сапалық құрамы және санитарлық жай-күйін жақсарту, елді мекендердегі жасыл желектердің алқаптарын ұлғайту, олардың төңірегінде жасыл аймақтар құру. Кездесу барсында педагогика факультетінің тәрбие ісі жөніндегі деканның орынбасары, магистр Тапаева Жанерке Таулбаевна студенттерге «Жасыл ел» бағдарламасының ережелерін, қалай тіркелу керек екендігін, медициналық анықтаманы қалай алу керектігін түсіндірді.

26 мамыр күні Филология факультеті бойынша «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты бағдарламалық мақаласындағы «Білімнің салтанат құруы» бағыты бойынша «Кітап - көзі жұмыққа арзан, Көзі ашыққа маржан» («Books open your mind, broaden your mind, and strengthen you as nothing else can») атты 100 жаңа оқулыққа арналған шет тіліндегі онлайн кітап таныстырылымы өткізілді. Іс-шара студенттердің тілдік барьерін арттыру мақсатында толықтай ағылшын тілінде өткізілді.

КІТАП - БІЛІМ БҰЛАҒЫ

«Рухани жаңғыру» бағдарламасы бойынша «Ұлттық аударма бюросының» тапсырысымен аударылған «Тіл-инстинкт» (The language instinct) кітабы таңдалып алынды. Студенттер кітаптың мазмұнымен таныстырып қана қоймай, автор туралы мәліметтерді, жеткен жетістіктерін де атап өтті. Кітап туралы айтылған қызықты әрі жаңаша мәліметтер студенттерді оқуға қызықтырып қана қоймай, аударма ісінің маңыздылығын да ерекшелей түсті.

Жуырда Мәдениет және өнер факультетінің студенттік деканатының ұйымдастыруымен М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің I курс студенттері арасында «Өнерлі өрге жүзеді» атты шара өткізілген болатын. Мақсаты - студенттерді шығармашылық жұмысқа тарту арқылы танымдық қабілеттерін, қызығушылығын арттыру, белсенділігін қалыптастыру, іскерлігін дамыту. Шараға факультет ішіндегі мамандықтардың 1-курс студенттері қатысты.

Өнерлі өрге Жүзеді

Студенттер ою-өрнек тарихы мен қазіргі қолданыстағы ою-өрнек ерекшелігі жайлы ақпарат айтып, өздерінің қолөнерлерін қазылар алқасына көрсетті. Қазылар алқасы сәйкесінше әсем бұйымдарды өдемілігіне, сапасына қарай бағалап, арнайы дипломдармен марапаттады.

Алтынай ТӨРЕМҰРАТОВА,
«Кітапхана ісі» мамандығының 1-курс студенті

21-мамыр күні М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті, Филология факультеті «Ұлы Даланың ұлы есімдері» жобасы бойынша «Ұлы дала ұлысы» атты БҚО дағы тарихи тұлғалардың өмірі мен шығармашылығына шолу туралы ашық баяндама-презентация өткізді.

Шараны ИЯ-21 тобының студенті Сайлаубаева Хадида БҚО дағы «Ұлы даланың ұлы есімдерін» таныстырумен бастады. Баяндама-презентацияның мақсаты мен міндеті: БҚО дағы тарихи тұлғалардың өмірі мен шығармашылығын студенттерге таныстыру, үлгі ету. Жастардың тарих саласында білімдерін шыңдау. «Шет тілі: екі шет тілі» мамандығының студенттері Қалдыбаева Құралай, Карамудинова Әсемай, Асылбеков Мирас, Октяброва Айгерім, Бағлан Балнұр, Сахиева Алия Батыс Қазақстан облысынан шыққан С.Датұлы, М.Маметова, Х.Есенжанов, Ж.Молдағалиев сынды Қазақ зиялыларының өмірі мен шығармашылығын презентация арқылы көрсетіп, студенттерге тың мәліметтер берді. Шарада студенттер ұлы тұлғалардың шығармаларын талқыға салды. Сонымен қатар ұлы тұлғалардың өмірі туралы видеоролик тамашалады. Сөз соңында Шетел тілдері кафедрасының оқытушысы Есбергеннова Гулнар Исамадинқызы өткізілген шара туралы өз ойымен бөлісті. ИЯ 21 топ студенттеріне алғысын білдіріп, алдағы іс-шараларға сәттілік тіледі.

Ұлы дала ұлысы

Ұлы Даланың жетінші қыры - «Қазақстан алма мен қызғалдақтың Отаны» бағыты бойынша 2021 жылдың 5 мамыр күні ИЯ-35 топ студенттері және топ кураторы Туржанова Г.А «Қызғалдақтың Отаны - Қазақстан немесе Голландия?» атты онлайн пікір-талас өткізді.

ҚЫЗҒАЛДАҚТЫҢ ОТАНЫ - ҚАЗАҚСТАН НЕМЕСЕ ГОЛЛАНДИЯ?

Студенттердің ойы екі жаққа бөлініп, 1 ші топтың студенттері қызғалдақтың Отаны - Қазақстан десе, екінші бірі қызғалдақтың Отаны Голландия екеніне сенімді. Пікірталас өте тартысты өтті. Әр студент өз ойларын білдіргенде, белгілі бір факттарға сүйеніп, пікірін нақты жеткізге білді. Пікір-таласта топ кураторы қалыс қалған жоқ. Туржанова Г.А белсенді пікір білдіріп, тарихи деректер айтып өтті. Іс-шара барысында сонымен қатар, қызғалдақтың тарихы, түрі, сипаты жайлы деректер айтылды. Пікір-сайыс өте жоғары, белсенді деңгейде өтті.

ЕАЭС: достижения и перспективы

Евразийский экономический союз начал работу 1 января 2015 г. Он заменил собой Евразийское экономическое сообщество (ЕврАзЭС), которое действовало в 2000–2014 гг. Согласно договору от 29 мая 2015 г., целями ЕАЭС являются экономическое развитие стран-участниц, модернизация и повышение конкурентоспособности этих государств на мировом рынке. При подписании договора стороны обязались координировать экономическую политику и гарантировать свободное перемещение товаров, услуг, капиталов и рабочей силы, осуществлять согласованную политику в ключевых отраслях экономики (энергетика, промышленность, сельское хозяйство, транспорт).

Согласно мнению экспертов главный вывод на сегодня – Евразийский интеграционный проект можно констатировать, как состоявшийся.

Впервуюочередь, проект состоялся институционально. Работа органов ЕАЭС хорошо отлажена и органично встроена в системы государственной власти всех пяти стран. Все решения носят прямой характер и успешно исполняются.

На внутренних границах отменен таможенный контроль, действует единый таможенный тариф и единые меры защиты рынка. С момента запуска интеграционных процессов странам-участницам удалось существенно снизить средневзвешенную ставку единого таможенного тарифа ЕАЭС. За последние годы она снизилась с 9,3% до 4,79%. Действует единая система технического регулирования. На данный момент в ЕАЭС принято 48 технических регламентов, из них 43 уже вступили в силу, ими регулируются 85% продукции на рынке союза. Большим шагом вперед в плане регулирования движения товаров стал запуск с 1 января 2017 года нового таможенного кода ЕАЭС.

К осязательным успехам можно отнести создание общего рынка фармацевтики, который начал работать с 2017 года. Этот рынок весьма велик, а объем взаимной торговли фармацевтической продукции в ЕАЭС эквивалентен половине миллиарда долларов. Суть общего рынка заключается в том, что в союзе начинают действовать единые требования для лекарственных препаратов, правила их регистрации и экспертизы. Лекарства, зарегистрированные по союзным правилам, получают право свободного обращения на территории всего союза, что особенно важно с учетом объема рынка фармацевтики. Введены единые реестры. В частности, зарегистрированных лекарственных средств, уполномоченных лиц производителей лекарственных средств.

Существенный прогресс достигнут в части обеспечения свободы передвижения услуг. Это один из самых быстрорастущих секторов экономики. Сегодня уже 53 сектора услуг функционируют в формате единого рынка. Ставятся задачи по обеспечению до 2025 годы свободы движения капитала. В странах ЕАЭС при содействии ЕЭК проводится работа по гармонизации законодательства в финансовой сфере, по формированию общего биржевого пространства, определению направления интеграции национальных платежных систем.

Высокий уровень интеграционного взаимодействия в рамках ЕАЭС подразумевает координацию с политикой государств в ключевых сферах экономики. Так, в сфере промышленной политики наблюдается переход к практическим механизмам его реализации путем создания евразийских технологических платформ, инструментов инновационной инфраструктуры. В ЕАЭС утверждено 16 таких платформ. В таких сферах, как космос, медицина, добыча природных ресурсов, экология и другие. В сфере развития общего аграрного рынка

совместно с государствами-членами формируются общесоюзные среднесрочные прогнозы развития АПК, спроса и предложения по основным видам сельскохозяйственной продукции.

Союз успешно развивает торгово-экономические отношения с третьими странами и интеграционными объединениями. Эффективно работают механизмы торговых переговоров. Заключены меморандумы о сотрудничестве с такими интеграционными объединениями, как Ассоциация государств Юго-Восточной Азии (АСЕАН), Южноамериканский общий рынок (МЕРКОСУР), Тихоокеанский альянс, Андское сообщество, Содружество Независимых Государств (СНГ). Создана зона свободной торговли ЕАЭС с Вьетнамом. 1 октября 2019 года подписаны первые соглашения из пакета всеобъемлющей торговой сделки между государствами ЕАЭС и Сингапуром, ЕАЭС и Сербией. Действует временное соглашение с Ираном, ведущее в перспективе к формированию зоны свободной торговли. Подписано торговое экономическое соглашение о сотрудничестве с Китаем. Комиссия взаимодействия с правительствами более десяти стран в формате меморандумов – Чили, Перу, Монголия, Греция, Камбоджа, Марокко, Иордания, развиваются двусторонние треки со странами ЕС.

В условиях пандемии правительства государств-членов ЕАЭС и Евразийская экономическая комиссия продолжают работать над новыми совместными мерами по предупреждению и предотвращению распространения коронавирусной инфекции, содействуя экономическому развитию в условиях пандемии. Так, в марте 2020 г. комиссией принято решение, которое предусматривает освобождение от ввозной таможенной пошлины товаров, импортируемых для предупреждения и предотвращения распространения коронавирусной инфекции на территории ЕАЭС. Решение распространяется, прежде всего, на средства индивидуальной защиты, дезинфицирующие средства, диагностические реагенты, отдельные виды медицинского оборудования и материалы. Также Совет ЕЭК утвердил перечень товаров критического импорта. В перечень вошли отдельные хозяйственные и продовольственные товары, а также отдельные готовые лекарственные средства. Угроза пандемии и повсеместные действия различного ограничения явились серьезным вызовом и еще раз показали, что совместными усилиями можно противостоять современным угрозам.

В конце 2018 года главы государств-участниц ЕАЭС приняли Декларацию о дальнейшем развитии интеграционных процессов в рамках Евразийского экономического союза. Ее положения открывают возможности взаимодействия в таких сферах, как атомная энергетика, возобновляемые источники энергии, экология, медицина, космос, туризм, спорт, межрегиональное и приграничное сотрудничество. Декларация предусматривает формирование общего биржевого товарного рынка ЕАЭС, расширение единого рынка услуг в большом количестве секторов. Для трудоустройства на пространстве ЕАЭС планируется запустить унифицированную систему поиска работы и рассмотреть вопрос создания евразийской электронной биржи труда.

В качестве одной из задач функционирования ЕАЭС является выпуск конкурентоспособной продукции, что требует внедрения новейших технологий. Эксперты обращают внимание на недостаточную консолидацию государств ЕАЭС, отсутствие общих интеграционных проектов, которые реализовывали бы страны Союза вместе. В этой связи странам необходимо объединять силы, обратить особое внимание на науку и технологии.

По мнению исследователей крупные инфраструктурные проекты должен осуществлять отдельный институт ЕАЭС. А для реализации интеграционных проектов Союзу нужен источник собственного дохода.

В стратегии предусмотрены также меры по расширению компетенций союза в области образования, здравоохранения, туризма, спорта. Помимо сферы, по которым сотрудничество было предусмотрено договором о ЕАЭС, в стратегии предусматривается развитие взаимодействия в рамках цифрового пространства, цифровых инфраструктур и экосистем. Союзу необходимы совместные цифровые проекты, единые правила и стандарты на все интеграционное объединение.

Будущее ЕАЭС – за общим гуманитарным пространством, ростом программ по развитию сотрудничества, проведению совместных исследований. Необходимо также развивать систему стратегического долгосрочного планирования в ЕАЭС, выстраивать единую стратегию для всех стран, проводить гармонизацию, обращать внимание на вопросы реализации Целей устойчивого развития, проблемы глобального потепления, развития низководородной экономики. Другими темами, которые необходимо развивать, должны стать вопросы атомной энергетики, возобновляемых источников энергии, создания транспортных коридоров, использования водных ресурсов, экологии.

ЕАЭС признан как субъект международного права, а по уровню глубины интеграции Евразийский экономический союз, несмотря на то что является молодым интеграционным объединением, занимает второе место после Европейского союза, действующего более 50 лет.

По словам академика НАН РК, главного научного сотрудника Института экономики МОН РК Аманжолы Кошанова, преимущества и выгоды Казахстана в составе ЕАЭС заключаются в более упрощенном варианте транзита и продажи наших основных товаров (нефти, сырья, зерна и пр.) основным потребителям – Европейскому Союзу, России, странам Востока. По условиям создания и ведения бизнеса Казахстан привлекателен для иностранных и союзных инвесторов. Целый ряд российских и белорусских предприятий открыли свои филиалы в Казахстане. Российские бизнесмены заинтересованы в Казахстане как в потребителе промышленных товаров (машин, оборудования) и как в крупном поставщике сырья. В макроэкономическом плане от ЕАЭС в выигрыше крупные промышленные предприятия в нефтегазовой, горнодобывающей, металлургической, химической и др. стратегических отраслях страны, формирующих основу нашего бюджетного благополучия.

Таким образом, ЕАЭС является динамично развивающимся интеграционным проектом. Данное объединение является привлекательным для многих государств на евразийском пространстве. Увеличение числа участников ЕАЭС повышает его авторитет на международной арене, а особые формы сотрудничества могут сделать его конкурентоспособным интеграционным образованием. В эти пять лет основное достижение – это формирование новой культуры взаимодействия. Создан уникальный механизм реализации национального суверенитета в рамках Евразийского экономического союза.

Г.Н. ЕСЕЕВА,
старший преподаватель кафедры всемирной истории и социально-политических дисциплин
А.Ш. ЖУРАСОВА,
к.и.н., доцент кафедры всемирной истории и социально-политических дисциплин

Жастар тынысы

Махамбет университетінің студенттері республикалық білім бәйгесінде бас жүлдені иеленді. Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университетінде «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында қазақтың аса көрнекті ағартушы-педагогы, ақын-жазушы, этнограф, қазақ халқының ағартушылық тарихында және ұлттық мектептің қалыптасуында терең із қалдырған Ыбырай Алтынсариннің 180 жылдық мерейтойына орай еліміздегі жоғары оқу орындарының өзге тілді студенттері арасында «Менің Отанымның мемлекеттік тілі» атты қазақ тілінен республикалық пәндік олимпиада өтті.

БІЛІМ БӘЙГЕСІНДЕ БАС ЖҮЛДЕ

Республикалық олимпиада нәтижесі бойынша М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің қазақ филологиясы бөлімінің 1-курс студенті Колесникова Ксения (Жетекшісі: Акбулатов Айдарбек Ахметұлы – орыс филологиясы кафедрасының меңгерушісі, PhD доктор) бас жүлдені иеленсе, М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің қазақ филологиясы бөлімінің 1-курс студенті Корчемкина Анна (Жетекшісі: Сагидуллиева Сандугаш Саматқызы, қазақ филологиясы кафедрасының оқытушысы, магистр) жүлделі ІІІ орынды иеленді. Жеңімпаз студенттерімізді және жетекшілерін республикалық білім бәйгесінде қол жеткізген жетістіктерімен шын жүректен құттықтаймыз.

Жеңістің 76 жылдығына орай 2021 жылдың 6 мамыр күні ИЯ-35 тобының студенттері мен топ кураторы Туржанова Г.А “Желбіре, Жеңіс алауы” атты іс-шара ұйымдастырды.

Желбіре, Жеңіс алауы!

Бүкіл әлемге қауіп-қатер төндірген сұрапыл соғыс отының өшкеніне 76 жыл уақыт өтсе де, жерін жауға тапталпаған жеңімпаз ата-әжелеріміз бен аға-апаларымыздың қаһармандық ерліктері ешқашан ұмытылмайды. Соғыс ардагерлері мен тыл еңбеккерлеріне деген сүйіспеншілік пен құрмет бүгінгі және келер ұрпақтың жүрегінде мәңгі сақталатынын хақ! Іс-шара барысында түрлі бейне-рөліктер көрсетіліп, майданда да болған ардагерлеріміз жайында ақпараттар айтылды. Осындай тыныш та бейбіт күнді сыйлаған ардагерлеріміздің алдында басымызды иіп, ұрыс алдында және еңбек майданында Жеңіске теңдесі жоқ үлкен үлес қосқан барша азамат пен азаматшаларды зор құрметпен еске аламыз!

Филология факультеті, ИЯ-35 тобы

Тәтті түстерім мен балаң ойларыма куә болған мақпал түндер. Әжем мен анамның құшағында, мейірім мен парасат лебі қатар ескен аспанның астында өткен қайран балалық. Келмеске кеткен жылдардың тұңғығына батқан бал күндерім. Көңілімнен кетпек емес. Есейген шағым. Қаталдық пен әділетсіздіктен жаным түршіккен кез. Жете ұғынып, ақылмен алқымдаған жүрек таңдауым. Бала көңілін көндіре алмаған әке пікірі. Ел мұңы. Халық қамы. Өлең!.. Поэзия!.. Өзге әлем, бөлек дүние. Алғаш сұлуға сұқтанған сәтім. Өміріме махаббат ұғымын әкелген ару. Көркем көрік, балғын бейне... Бүгін бәрі ой елегінен өтуде. Шабыттанған шақтар... Тың бастамаға бойымды бұрған соны ойлар. Көкірегімді қиялға көмген асқақ арман. Өткеннің еншісінде қалғандай бәрі. Ал қазір... қапалымын. Тағдыр төлкегіне салған сайын жан да қадыр-қайратынан айырыла бастайды-ау... «Елім» деп әуре-сарсаңға салынып жүргеніммен қоса, қасымнан өзіме қымбат жандардың алшақтауы жүректі ауыртты. Бұл күнде көкірегім толған шер...

Осындай ауыр ойлармен отырған ақын қолына қаламы мен сия сауытын алып, жазу үстеліне келді. Бетінде талай қайғының табы тұрған парақтар арасынан кіршіксіз таза бетті алып, алдына қойды. Өлдене жазғысы келді. Ойланды... Кітаптарының жанында ұзақ күрсінді. Жазуға бет бұрды. Шерін, зарын...

Тосын дауыстан денесі селт етті. Киіз үйдің ашық тұрған сықырлауығынан әріге көз тастап еді, қарбаласқан қалың қауымды көрді. Сірә, жақында орын алатын жиынға жинақталып жатса керек. Қолына не іліксе де көтере кетіп, бар шаруаны атқарып жүрген баяғы кедей-кепшік... Жасалған жұмысқа төбеден төне қарап, бәрін бір ізге салып тұрған бай бәйбішесі. Кедейдің ала көзімен ата қараудан басқа шарасы жоқ.

Шабыт үстіндегі ойды сай-салаға ыдыратып жіберген көпшіліктің даурыққан дауысы екен. Көңілі жайланды. Бұл ақынның ғұмыр бойы көрген көрінісі. Сезіміне селкеу түсірген жағымсыз жағдай. Осы жайт адырлықырлы өңірдің, бойға серпіліс сыйлайтын сұлу табиғаттың көркін бұзғандай...

Ақын өзінен өңгені ұмытып, қағазға қайта үңілді. Сөйлесе, аузына Алла ілігіп, жазса, қолы қолына жұқпай қаламды зыр жүгіртетін пенде бұл жолы ақ парақты көк сияға толтыра алмады. Қаламын қоя салып, маңдайына жазылған, соңғы кездері басына қара бұлттай үйірілген қайғы жайлы ойлады. Бала кезіндегідей жұмырланған жота мен қияға, қыраттарға жол тартып, арқасын кеңге салып, ауағысы-ақ келді. Өміріндегі өткінші елеске айналған күндер есіне түскен. «Бір қайғыны ойласаң, жүз қайғыны қозғайды» деп жанарын ойға малған. Солғын тартқан реңі шаңырақ әрісіндегі көшкен бұлтқа қадала қалыпты.

...Атыраптың басына қайғы үйіріліп, Кеңқоныс күңіренген. Бар қасірет бір әулеттің басына орнай қалғандай кезегімен соққан ауыр мұң. Жылап-сықтаған қыз-келіншектер. Уайым есеңгіреткен ер азаматтар. Бұның бәріне шалқар шабыт өзінен бастау алған Шыңғыстау шыңдары куә. Басын бұлт қаптаған. Өмірін ақиқатты аңсап, «қазағым» деумен өткізген Ұлы кеуде Абай дүниеден өтіпті...

Ол жеті жаста еді... Әжесіне ілесе кіріп, кемел ақыл иесі, асыл ағасымен қоштасып шықты. Ес біліп қалған баланың жанарына түйдек-түйдек жас ірікпелі. Қатарласа кіріп жатқан қоштасушыларға тіксіне қараған. Анталаған адамдардың азалы дауыстарынан шошынып қалған. Бұл Абайдың алдын көрген ұл. Бойында қимастық бар. Абай жатқан жақтан көзін тайдырмай тұруға дәті бармай, қалың нөпірге араласып кетті. Бұйраттарға сырын ағытқан Абай кетіп бара жатқандай меңіреу даладан көзін алмай өкси берді... өкси берді...

Уақыт сырғыды...

- «Балам», - деді Әуез. - «Адам бойындағы аталған екі қасиет Ақыл, Қайратты

жүрекке бағындыру керек» деген Абай атаң. «Жарықтық, біліп айтса керек. Бұны өсиет деп қабылда. Өміріңнің серігі қыл». Ол үнсіз. Осыған дейін де атасының аузынан Абайдың талай өлеңін жаттап алған. Немен айналысса да, қайда жүрсе де ойында - Абай. Сондай кездерде бойын бұрын соңды болмаған сезім билейді. Қиялы қарыштап, ойы аспандағандай болады. Алғаш арумен жанын жақын қылған да Абайдың «Желсіз түнде жарық айы». Алтыбақан... Өсем ән... Ол үшін Абай - үлкен мектеп. Сол мектепке енген сайын, өзін есігінен әрі ассаң, мол кеңістікке кезіктіретін «Қоңыр әулие» үңгіріне кіргендей сезінеді. Қадамды баса түссе, құпияға көкірегі қанатындай. Бойласаң, ене бересің. Түпсіз...

Абай арқылы құлашын кеңге жайды. Көкітайдың машақатын көтере жүріп, талай шығынға батып, көп зардап көріп бастыртқан ағасының кітабын аударыстырады да отырады. Қай жиынға барса да, Абайды айтпай қалған жері жоқ. Өлеңдерін нақышына келтіріп, қоңыр дауысын толқымалы сазға салып, оқып та береді. Жанына жақын, өмірде арқасүйер жандары дүние салып, қос бауырын құшағына қысып, көз жасын

Бастысы өзім сенімдімін ғой деп өз-өзіне басу айтты. Ол пьеса жалпақ жұртқа ұнап, алғаш сахналанғанда да өзін Абай қолдағанын іштей сезінген. Өртүрлі жерде өртүрлі адаммен пікірлес болып, бәрін жете түсінген. Қай қияға жол тартса да, Абай екі елі ажырамаған. Сөзі, өсиеті барар жеріне бағыт-бағдар беріп тұрғандай. Көп ойына алып, күндіз-түні өлеңін қайталағаннан ба, кейде далада жалғыз серуендегенде Абай бейнесі көзіне елестейтін. Қолында кітабы бар, желбегей жамылған киімі желмен желпілдегендей болады. Абайдың он жылдығына орай өткізілген кештегі баяндамаға да, ел арасында өлеңмен сөз таластырып, айтысқа түскен ақындардың Абайды айтқандарына да көңілі толмайтын. «Абайды бұлай айтпайды» деп назын білдіретін.

Өздігінен ізденгеніне біраз уақыт өткен. Атасынан, ел адамдарынан естіген естеліктерді жадында сақтайтын. Қабаттаса үйілген ойлар тасып, төгіліп жататын. Бір-бірімен қармасқан сол ойлар жазу үстеліне келгенде сөйіліп кетіп, соқа басы сопайып, жалғыз өзі ғана қалатын. Алайда еңсесін түсірмеді. «Абай туралы жазылу керек. Жазамын», - деп шешті. «Мыңмен жалғыз, соқтықпалы

Үндестiк

(эссе)

сығып отырғанда жүрегіне жігер берген Абайдың «Қайғы көрсен қарсы тұр, құлай берме» деген сөзі еді. Осыны Абай өзі кеп айтып кеткендей күйге бөленген Мұхтар есін лезде жиып алған-ды.

«Халықтың бақытты болуы - ғылым мен өнерге байланысты». Күні-түні қайталайды. Қайда жүрсе де, ғылым мен өнерге кезігуді қалайды. «Ойында жоқ бірінің, Салтыков пен Толстой...» Толғанды... Уақытын кітап оқуға арнады. Өзге ел ақындарын Абай аудармалары арқылы танып қана қоймай, өз ізденісімен тұғыры биік талай тұлғамен танысты. Ел арасында шындықты айта алмай шарқ ұрып, аузына құм құйылғандардың маңдайдағы сорын көргенде, ақынның «Кеселді боп бітеді, Жақсыға біткен жақындар» дегені ойына келетін. Абай ағам осы жайтты көріп, біліп, айтып тұрған жоқ па екен деп алақ-жұлақ жан-жағына қарайтын. Ақынның мұңын ұқты. Ол да қазақ елін қараңғылықтан жарыққа суырып алғысы келді. Елінің жылдар жылжыса да жартас сынды мізбақпай жатқанын көзі көргенмен, үміт үзген жоқ. Себебі «Үмітүзбек-қайратсыздық» дейтін.

Ұстаз тапсырмасы бойынша дайындаған ең алғашқы «Дауыл» шығармасымен де ертеңінен үміт күттірген-ді. Уақыт өте келе «Еңлік-Кебек» пьесасы жазылған қолжазбасын Мекайілге апарып беріп, қандай баға берер екен деп көңілі жайсызданғанда, «Лас атаулыны су тазартса, сол суды көңіл тазартады» деді... Көңілден артық төреші жоқ.

соқпақсыз жерде» алысқан ақынның даңғыл жолын таңдады. Арман мен қиял жетегіне ерді. Таң қылаңдатқан шақта далаға шығып кететін. Ондағы ойы - Абаймен сырласа түсу. Сылдыр-сылдыр су ағып, сыңғыр-сыңғыр дыбыс келетін құлағына. Судың кіршіксіз тазалығы бойындағы мөлдір мұңды қозғайтын. Бұл Абайдың кіндік қаны тамған Қасқабұлақ еді. Тастан тасқа соғылған бұлақ суы Мұхтардың пікірін жуып өтетін. Орам ойлары қалқи жүзіп, келмеске кетіп бара жатқандай болатын. Бұлақ басындағы арпалыстан алыстап, жырақтағы дөң басына ұзақ көз тастап отыратын. Бұл кезде өздігінен кесіп-кеткен Абай жайлы жазатынын бастап та кеткен. Осылай серуендеу арқылы жазу үстеліне соны ойлар әкеліп, тоқтамастан жазып жататын. Өлке табиғаты ерекше әсер қалдыратын.

«Еңлік-Кебек» пьесасын жазарда да оқиға желісі өрілген жерлерге ұзақ қарапөткен. Алагеуімде түнгі жұмысын аяқтай сала, атына мініп, жүріп кеткен-ді. Ақынның мәңгілікке жамбасы тиген жері Жидебайға барып, бейіт басында ұзақ отырып, үлкен жүректің кішкене төбешік боп жатқанына сене алмаған. Бұның бұл жүрісі күзетші қарияның үрейін тудырған. Күзетшінің: «Ескерткіш тұрғызу керек!» дегеніне «Ескерткіш тұрғызылады», - деп жауап қатып, өз жөніне кете беріпті...

Өзінің жатқа білетін жырларымен қоса, басқа да өлеңдерді жинақтау жолында маңдайын терге малған-ды. Себебікей өлеңнің ел арасында айтылып

жүрген нұсқасы мен қолжазбадағы нұсқасында өзгеріс болатын. Абай өлеңдерін көшіріп алған Мүрсейітке іштей разы боп отыратын. Көзіне ақын ұлынан айырылған Шыңғыстау құлазып тұрғандай көрінетін. Ақ шарбы бұлттар ғана маңдайындағы сорын бүркегендей ме, қалай?.. Жаймен аққан Ертіс те тұнығына талай мұңды тығындап қойғандай әсер беретін. Шың-құздардың, жазық, шоқылардың әрқайсысында бір сыр бардай... Ақшоқыны аралағанда Абай өлеңдері көкейінде сайрай жөнелетін. Өрелі өсиет, өлмес өлеңдердің талайы осы жерде туған екен. «Татьяна сөзі» де осында аударылған. Мұхтар атыраптың осынша киелілігіне таңдана қарап, үнсіз қалатын.

Бұл кезде Абай жайлы аз жазбаған. Солай болғанмен де, көңілі көншімейді. Көкейіндегі ой әлі дамыл таппағандай. Абай аулын аралайтын. Кеңқоныс... Бұл ақынның ыстық демі суынып, бірмен қош айтысқан жері. Талай жүрекке мұң боп орнаған өңір. «Ой, бауырымдаған» жандардың өксігіне куә болған өлке. Мұхтардың бала кезі есіне түскен. Жеті жаста. Әже жетегінде. Жылап еңіреген дауыстар естілгендей болғанмен, тез басылып, көз алдына көне естеліктер келді. Абай өмірінің соңғы күндері, соңғы сағаттары өткен жер... Бала кезі. Бір байланыс бардай...

Кеңқоныстан әкелген әсерімен жазу үстеліне ұзақ отырды. Күнге күн жалғасып, түнмен түн ауысты. Дамылыз жазу. Ойында Абай! Қолында қалам! Жүректе Ақыл мен Қайрат! Әуелде атасы айтқан Абай өсиеті... Өміріне серік қылыпты. Жазғандарына қараған сайын бойын күрсінсіз билейді. Сыртқа көз салса, өңірдің тамаша табиғаты... Мұхтар сан күнді тынымсыз өткеріп, күздің суығына мұңын жалғап, жаз түндерінде Жидебай аспанындағы шоқтанған жұлдыздарды кезіп, көктемгі күнін Тоғжан мен Абай кездескен Түйеөркеште өткізіп, қар жауып, қаһар төгіп, ақтүтек боран борап тұрған қыстың қытымыр күнінде, аңызға аязды ақпан айында, ар мен намыстың биік тұлғасы саналған, кемеңгер ойшыл, ақыл мен терең ой мекендеген мектеп бола білген, қайда жүрсе де қасынан табылған, «Өлді деуге сыя ма ойлаңдаршы, Өлмейтұғын артына сөз қалдырған» деп өмірдегі шындықты айтып кеткен ақын Абай жайлы жазуының соңғы нүктесін қойды.

Абайдың балалығынан бастау алып, өсіп, жетіліп, ел мұңын, шерін айтқан кезін қамтып, өмірінің ақырғы сәтімен бір-ақ тұйықталды. Әуелде Жидебай жазығында Абай бейітінің күзетшісіне айтқан ескерткішін мәрмәр, я балбал тастардан емес, кіл маржанын тізіп, көркем сөзбен тұрғызды. Иә... Жаңбыр жыл бойы жауса да, құлауды білмейтін мәңгілік мұра жасады. Жазушы ойға алған туындысын аяқтағанына сенбей, соңғы қойған нүктесіне қарап, ауыр күрсінген...

...Үстелімде «Абай жолы» романының төрт томдығы мен Абайдың әр жылдары шыққан өлең кітаптары. Төрт томдықты аударыстырып шықтым. Тек зор дарын мен өнеге ғып айта жүрер өмірге куә болғам жоқ, қазақ елін, жерін көрдім. Даналыққа ғана көзім жетіп тоқтай қалғам жоқ, қазақ деген елдің салт-дәстүрін, басынан кешкен базынасы мен назын көрдім. Үндестікті сезіндім. Ол - қазақ халқың қараңғылықтан жарыққа өрлету жолындағы рухани үндестік. Абай қараңғы түнек арасында тұрып, жарықтағы жарқылға ұмтылып жазған өлеңдері мен қара сөздері арқылы халықты надандықтан құтқарсам деді. Ал Мұхтар хакім Абайды ұлықтау арқылы елін шыңға өрлеткісі келді. Абайды өмірдегі серігі етіп, бізге талай туынды сыйлады. Арманмен алысқа самғағандар... Себебі «Арманы үлкен адамның өзі де үлкен». Проза мен поэзиядағы, өнер мен білімдегі, руханият пен мәдениеттегі қос алып. Асқар тау. Қойнауы тұнған қазына. Шыңдарында үш асыл: Ақыл, Қайрат, Жүрек.

Шыңына телміріп өтермін. Кеудемде - арман, көңілімде - алаң. Аппақ үмітімді өлмес өсиетпен көмкерейін, арман-жүрекке құшағыңды ашшы, Ұлы ақын, Ұлы жазушы...

Марлен ҒИЛЫМХАН,
Филология факультетінің түлегі

Баубек Бұлқышев атындағы жас журналистер клубының жаршысы

2016 жылы қаңтардың 30-ынан бастап шығады - Издаётся с 30 января 2016 года

Газет - халықтың көзі, құлағы һәм тілі.
А.Байтұрсынов

Журналист

(Journalist)

№13 (38), мамыр, 2021 жыл

Қазақстан Тәуелсіздігіне 30 жыл

Тәуелсіздік – киелі ұғым. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев өзінің «Тәуелсіздік бәрінен қымбат» атты бағдарламалық мақаласында: «Бізді қай заманда да қиындықтардан аман алып келе жатқан басты құдірет – ел бірлігі. Ынтымағы жарасқан жұрттың қашанда ұпайы түгел... Ұлтаралық татулық пен келісімді сақтау – мемлекеттік органдардың ғана емес, бүкіл

Бұл ретте тұрақтылық саяси мәселелерді шешудің күшке негізделмеген тәсілдеріне көбірек сүйенгенде ғана сақталмақ. Бұған қоса айтсақ, «популизм» «этнопопулизм» деген ұғымдар бар. «Популизм» латын тілінен аударғанда «populus» деген сөз, халықтың құқығы мен мүддесі үшін күрес дегенді білдіреді. Популизм – жекелеген адамдар тобының, кейбір басшылардың адамдардың

материалының сапасын жақсартуға күш салу. Бүгінгі әлем төртінші өнеркәсіптік революция дәуіріне, технологиялық, экономикалық және әлеуметтік салалардағы терең және қарқынды өзгерістер кезеңінде қадам басуда екенін ескерсек, ойланбасқа болмайды. Олай болса, ұлт әлеуетін арттыру үшін мәдениетіміз бен идеологиямызды одан әрі дамытуға тиіспіз. Рухани жаңғырудың мән-маңызы нақ осында. Бүгінгі таңда өз тарихын, тілін, мәдениетін білетін, заманына лайық шет тілдерін меңгерген, озық әрі жаһандық көзқарасы бар қазақстандық – қазіргі қоғамымыздың идеалы. Біз ХХІ ғасырдың жаһандық картасында ешкімге ұқсамайтын, дербес орны бар ұлт ретінде «Жаһандағы заманауи қазақстандық мәдениет» жобасын іске асыруға тиіспіз. Күллі әлем бізді қара алтынмен немесе сыртқы саясаттағы ірі бастамаларымызбен ғана емес, мәдени жетістіктерімізбен де тануы тиіс.

Асылы, жақсылықты жадында сақтай білген елдің рухы қашанда биік. «Өткенге қарап, ертеңді түзеу» өсиетін ұстансақ, өткеннің өнегесі баға жетпес байлық екенін танимыз. Осыны жадында тұтып, тарихтан тағылым ала білген халқымыз тәуелсіздік дәуірінде татулық пен бірліктің, тыныштық пен тұрақтылықтың арқасында талай келелі толағай табыстарға кенелуде. Берекелі бірлігімізді көздің қарашығындай сақтай алсақ, мерекелі тірлігімізге төнетін қауіп жоқ. Ең дұрысы, елдік тұтастыққа жік түсіретін, ағайын арасын суытатын қадамдардан аулақ болу жөн. Ал рухы биік

Тәуелсіздік тірегі — ел бірлігі

(Ынтымақ – бұзылмайтын қорған, бірлесе еккен ағаш- орман)

қоғамның және әрбір азаматтың міндеті», - деді. Бұл тәуелсіз елімізге ауадай қажет ой. Себебі бірлік – ұлтты сақтаудың бір кепілі. Демек, ел бірлігі – ең асыл қасиет. Бір жеңнен қол, бір жағадан бас шығарғанға не жетсін! «Біріккен жүз бытыраңқы мыңды алады». Кеңесшіл ел азбасы, кеңесіп пішкен тон келте болмасы белгілі. «Төртеу түгел болса – алар, алтау ала болса алдырар». Қысқасы, ынтымақ – бұзылмайтын қорған, бірлесе еккен ағаш – орман. Айналып келгенде, береке басы бірлікте. Одан әрі тереңдете үңілсек, түркі бабаларымыз бірліктің маңыздылығын кейінгі ұрпаққа айтуды парыз санағандықтан, осы тұрғыдағы ғибратты сөз түйіндерін тасқа қашап жазып қалдырған. Дала заңдары тек достық пен бауырластыққа негізделгенін аңғартқан. Анақарыс (Анахарис) сынды арысымыз бақытты шаңырақты жалтылдаған сәнді сарай емес, жан жарыңның, жақын-жораларың мен сүйкімді балаларыңның сыңғырлаған күлкісі, ырысы мен ынтымағы тұрғысында түсініп, үйді балташылар мен тас қалаушылардың еңбегінің ғана емес, үй ішінде тұрып жатқан адамдардың өзара қарым-қатынасының жемісі деңгейінде пайымдаған. Тоқсарыс (Токсарид) данышпан достық туралы көп сөзден достық пейілді бір іс артықтығын болжайды. Тоныкөк (Тоң-ұқық) баһадүр түнде ұйқы көрмедім, күндіз күлкі көрмедім, қызыл қаным төгілді, қара терім сөгілді, күшімді сарқа жұмсадым, жауға да шаптым құрсанып, бәрі де ел үшін деп еңселі ой тастайды. Білге (Мерген) қаған ел болып бірігуден асқан бақыт жоқтығын баса айтады. Күлтегін сынды арлы азамат бек ұлдарың құл болмасын десең, пәк қыздарың күң болмасын десең, бірлік керектігін, тату елге тыныштық пен тоқшылық қашанда нәсіп боларын айтып кеткен.

Тәуелсіз мемлекетіміздің негізін қалаушы, оның бірлігін қамтамасыз етуші, ел Ата Заңын, адам мен азаматтың құқы мен бостандығын қорғаушы, Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті-Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтың «Ақыл-парасат кітабына» ел бірлігі хақындағы 60 ой-толғам енгізілген. Бір ғажабы, олардың әрқайсысы – асыл афоризм, кесек алтын ойдың үзігі дерлік дүниелер. Елбасы ой-толғамдарына бойлай айтсақ, бақ та, тақ та таласқанға бұйырмайды, халықтық іс тек жарасқанға бұйырмақ. Бақсақ, біздің бабаларымыз тірі болуы үшін бір болған, еңдеше біз ірі болу үшін бір болуымыз керек. Тек бірлесіп қана, бүкіл халықтың күш-жігерін біріктіріп қана алға баса аламыз. Елбасы Н.Назарбаев: «Егер де халықтың бірлігі болмаса, отансүйгіштік жанқиярлығы болмаса, бұл жер де, қазақ халқы да, Қазақстан да тәуелсіз ел болмас еді», - деп орынды ой қозғайды. Турасын айтсақ, ауызбіршілік жоқ жерде ешқашан ұлттық идеялар жүзеге асқан емес. Бұл орайда да Елбасы: «Қазақты ешуақытта сырттан жау алған емес, ала алған да емес, қазақ әлсіресе, алауыздықтан әлсіреген, күшейсе, бірліктен күшейген». Бабаларымыз өзгелердің төріне шығу үшін өзі де меймандарына қақ төрден орын беріп, құрмет көрсеткен», - деп ой қорытады. Олай болса, еңсесі биік елдікке есі кеткен ғана топырақ шашады. Өз халқын сүйетін адам, өз жұртына жақсылық тілеген кісі өзге халықтарды ашындырмайды, өз ұлтын ешкімге қарсы қоймайды.

Анық білеріміз – егер қандай да бір ел тұрақтылықтан айырылса, онда күллі жаһандық тыныштыққа қауіп төнгені.

көңіл-күйлерін қалыптасқан жағдайларға байланысты өз мүддесіне пайдалануы. Заманауи саяси лексикондағы «популизм» түсінігі көп жағдайда саяси күрестердегі тактикалық әдістердің құралдарын анықтауда, көпшіліктің қоғамдық санасының апелляциясына байланысты жиі қолданылады, максимализм және саяси шешімдерді бірыңғай бейімдеп қабылдауда да қоғамдық өмірде көрініс береді. Ал «этнопопулизм» ұғымы ұлттық ділге (менталитетке) бағыттала таразыланады. Бұл реттегі Елбасы түйіндері де ойлантай қоймайды. Мәселен, Елбасы: «ХХІ ғасырда елдерді ұлы және қосалқы, бастаушы және еруші елдер деп бөлу өркениеттілік тұрғысында мүлде ескірген. Үстемдікке үмтылу инерциясы прогреске апармайды. Ол планетамыздың жекелеген елдері мен аймақтарын жаһандық дамудан шетқалпай қалдыру қаупін туғызады. Бұл – баршамыз үшін де тығырық», - деп жазады. Бүгінде популистер саяси ұпай жинау үшін ештеңеден тайынбайды. Ең бір қасиетті ұғымдарды да саудаға салады. Олар адамдардың үлкен уәделерге, даңғазға ұрандарға оңай иланатындықтарын да жақсы біледі. Қоғамның небір күрделі мәселелерін оп-оңай шешіп тастауға уәде береді. Ал ондай жол көбіне-көп біреу-ақ: өз халқыңды жұрттың бәрінен де артық халық деп ұғындырып, оны басқаларға қарсы айдап салу. Ал этнопопулизм – демократиялық қоғамның денесіне шыққан безеу емес, дерт. Онымен ұдайы күреспей болмайды. Ол жағдайға байланысты тез өзгеріп тұрады. Қоғамды одан әрі жетілдіргенімізде де қыр соңымыздан қалмайды. Мұндай кесепатпен әкімгершілік жолмен де, идеологиялық жолмен де күресіп, көп ештеңе бітіре алмайсың. Онымен күрестің жалғыз жолы – адам

тұлғаның рухани құндылықтарға терең бойлай білген, тұла бойына ауадай сіңдіре білген, құнарлы нәр іспетті ұялата білген тұлғаның осы үдеден табылары анық.

Қысқасы, аталған мәселелердің қай-қайсысы да – елдің елдігін, ертеңін ойлай айтылған мәселелер. Президент айтқандай, бұлардың бәрін де қазақтың қанына сіңген қасиет – келелі істі ақылдасып бірге шешу дәстүрін де жалғастыра береміз... Қандай жағдайда да елімізде, ең алдымен, адамның құқығын толығымен сақтауға негізделген заң мен тәртіп болуы керек. Анархия мен жүгенсіздік жақсылыққа апармайтыны анық. Бүгінгі ХХІ ғасыр – білім мен біліктің дәуірі. Қазіргі кезеңде де «Адам баласы адам баласынан ақыл, ғылым, ар, мінез деген нәрселермен озбақ. Онан басқа нәрсеменен оздым ғой демектің бәрі де – ақымақтық» (Абай). Ел Президентінің мақала соңында: «Біз не істесек те, бәрін келер ұрпақ үшін жасаймыз. Ең ғажайып ерліктер Отанға шексіз сүйіспеншіліктен туындайтыны сөзсіз. Шын отансүйгіштік дегеніміз – жалаң ұран тастау емес, еліңе, халқыңа қызмет ету. Тәуелсіздік үшін нағыз күрес күнделікті еңбекпен, үздіксіз әрі дәйекті елдік саясатпен мәңгі жалғасады. Осы жолда «Тәуелсіздік бәрінен қымбат!» деген бір ауыз сөз мәңгі ұранымыз болуға тиіс», - деген түйіні әбден қолдарлық, үлкеніміздің де, кішіміздің де әр кез ескерер басты кредомыз болуы тиіс.

Абам ҚЫДЫРШАЕВ,
М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің «Рухани жаңғыру» институтының директоры, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстан Педагогикалық ғылымдар академиясының академигі

Құттықтаймыз!

Құрметті Рафхат Елжаевлы!

Сізді 50 жасқа толу мерейтойыңызбен М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті ұжымы шын жүректен құттықтайды.

Білімнің қара шаңырағы Сізді өзінен түлеп ұшқан талантты шәкірт, 20 жылдан астам қызмет еткен қадірлі әріптес ретінде мақтан тұтады. Сізді тек Жайық жұртшылығы ғана емес, түгел қазақ зиялы қауымы кәсіпқой фотосуретші, Қазақстан Журналистер одағының мүшесі ретінде таниды.

Өзіңіз айтпақшы сіздің қаруыңыз - фотоаппарат. Көз бен құлағыңызға айналған объективіңіздің назарынан тылсым табиғат, қасқағым сәттер, тіпті ел басқарып, тізгінді қолға ұстаған шенеуніктер де, қазақтың маңдай алды ақын - жазушылары да тыс қалған емес.

Егеменді еліміздің төбесімен көк тіреген зәулім үйлері мен таңғажайып ғимараттарының күн санап бой көтеруін, әйгілі Ақжайық өлкесінің сұлу жерлерін, тамаша табиғатын, жасыл-желегін, сылдырай аққан суын, көк тоғайлы нуын түсірген жұмыстарыңыз да жетерлік.

Сіздің фотосуреттеріңіздің біразы Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевқа, ұлттық мәдениетіміз бен мемлекеттік тіліміздің дамуына үлкен үлесін қосқан Қазақстан Республикасының халық жазушысы, ақын Қадыр Мырза Әліге, қоғам-саясаткерлері және мәдениет қайраткерлері - Талғат Мұсабаевқа, Иманғали Тасмағамбетовке, Асанәлі Әшімовке, Роза Бағлановаға, Роза Рымбаеваға, Ескендір Хасанғалиевке және т.б. арналған. Түрлі экспедицияларға шығып, сирек кездесетін құлпытастар - тарихи ескерткіштерді фотосуретке түсіріп, ел игілігіне бұйырсам деген ізгі ойды мақсат етіп, орындай да білдіңіз.

Сіздің әріптестеріңіз, университет ұжымы, шәкірттер, облыс жұртшылығы медиа саласында еңбегі сіңген фотосуретші, тілші ретінде сіңірген еңбегіңізді жоғары бағалайды.

Сіз әрқашанда үлкенге қадірлі іні, кішіге үлгі тұтар аға, көргені мен түйгені мол, бергені мен берері көп ұлағатты әрі терең ойлы тұлғасыз.

Мерейтойыңыз құтты, денсаулығыңыз мықты болсын!

22-26 сәуір күні Семей қаласында өткен самбо күресінен 2001-2002 жылы туған ұлдар арасындағы ҚР чемпионатында 98 келі салмақ дәрежесінде жүлделі 3-орынды иеленген Педагогика факультеті ФКС-21 тобының студенті **Хамзин Замирды** жеңісімен шын жүректен құттықтаймыз!

Абай атындағы Қазақ Ұлттық педагогикалық университетінде «6В012 – мектепке дейінгі тәрбиелеу және оқыту педагогикасы» білім беру бағдарламасы бойынша жоғары оқу орындарының студенттері арасында өткен XIII республикалық пәндік олимпиадаға қатысып, жоғары деңгейде шығармашылық қабілет танытқаны үшін М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің «Эрудит» командасын жүлделі III орын алып, «Олимпиада үздік жаңалығы» номинациясымен марапатталуымен және жетекшісі Балмира Ерболатты білім бәйгесінде қол жеткізген жетістіктері үшін шын жүректен құттықтай отырып, шығармашылық табыс тілейміз.

Научная библиотека поздравляет!!!
Евгений Пивень
специалист президентского полка «Батыр» сил особого назначения службы государственной охраны благодаря своей бдительности предотвратил взрыв на складе боеприпасов военной части,
удостоен ордена «Айбын 3 степени», выпускник Западно-Казахстанского университета им. М. Утемисова, наш коллега. Поздравляем!!!

Еңбегімен құрметке бөленген ардақты ұстазымыз, кітапхана ісінің шебері **Гүлжан Закировна Таушеваны 70 жасқа** толуымен құттықтаймыз! Айналаңыз қуаныш пен шаттыққа, мейірім мен қамқорлыққа толсын! Әр сәт сізге тек бақыт пен қуаныш сыйласын! Сізге мықты денсаулық тілеп, мерейіңіз әрқашан үстем болсын демекпіз.

Ғылыми кітапхана ұжымы

Үздік жас ақын - 2021

М.Өтемісов атындағы БҚУ-дың филология факультетінің 1-курс студенті Төлегенова Данара Наурызбайқызы Қазақстан Республикасы тәуелсіздігінің 30 жылдық мерейтойына орай өткізілген «Үздік жас ақын - 2021» атты республикалық байқауында жеңімпаз атанды. Сонымен қатар, Жас ақынға, шығармашылығы мен дарындылығы және қызығушылығы үшін «Үздік жас ақын» төсбелгісі табысталды. Байқау туралы хабарлаған да, жетекшілік еткен де филология факультетінің тәрбие ісі жөніндегі декан орынбасары Есбергенова Гульнар Исамадиновна болды.

«Үздік жас ақын-2021» атты республикалық байқау «Bilim-orkenietі» ұлттық инновациялық ғылыми-зерттеу орталығының ұйымдастыруымен Қазақстан Республикасы тәуелсіздігінің 30 жылдық мерейтойы қарсаңында өткізілді.

Байқау екі кезеңнен тұрды, бірінші кезең бойынша, жас ақындар берілген тақырыптардың бірін таңдап жетекшісімен бірге екі беттен аспайтын өлең шығарып, елдегі ахуалға байланысты онлайн поштамен жіберді. Бірінші кезең бойынша талапқа сай өлең жазған жас ақындар — екінші кезеңге өтті.

Біздің дарынды Данара екі кезеңнен де сүрінбей өтіп, бәйгенің бас жүлдесін жеңіп алды. Бағы мен бабы қатар шапқаны байқауға арнап жазған өлеңінің әр жолынан анық байқалады. Алғашқы мүшелінде ұйқасты өлең жазуды қолға алған ақын арудың болашаққа жоспары өте көп. Алдымен сөз құдіретін ұғынар

- тілші болсам дейді. Қаруы - өлеңі. Үнемі өзімен бірге, үнемі сайлаулы. Жас дарынға шалқыған шабыт пен білім айдынында бәсекеге қабілетті шәкірт болуды тілейміз.

Назарларыңызға Данара Наурызбайқызының жүрек жарды өлеңін ұсынамыз:

Тәуелсіздік тұғырым, қасиетім,
Тағзым етіп өзіңе бас иемін.
Қаншама ауыртпалық өткен екен,
Тыңдағанда бабалар өсиетін.

Қазағым тек өзіңе қорған ұлын,
Ерлігі осы күнде толғау ұғым.
Ел болдық, тәуелсіздік маңдай бағы
Бабалары аңсаған арманының.

Қанша ер, қанша қызы қыршың кетті,
Азаттық үшіндеумен ұлтым текті.

Тәуелсіздік тұғырым

Келешектің қамы үшін жас жалындар,
Сейілтті сұм немістің бұлтын дертті.

Болашақ ұрпақ үшін бөлім бүгіл,
Тәуелсіз болсын деген елдік ғұмыр.
Әлия, Мәншүкпенен Ләззат қыздар,
Соғысқа шықты тіпті ерің түгіл.

Қайраттар аңсап кеткен ақтығымен,
Ұрпақтар күні келді шаттығымен.
Қазақтың бар байлығы тәуелсіздік,
Табылған қазынадай қап түбінен.

СПОРТ – денсаулық кепілі

Мәдениет және өнер факультетінің студенттік деканат құрамының ұйымдастыруымен Халықаралық спорт күніне орай спорттық ойын шарасы өткізілген болатын. Шара Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің спорт залында өтті.

Мақсаты - Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті мәдениет және өнер факультетінің студенттері арасында салауатты өмір салтын насихаттау, дене шынықтыру мен спортқа деген қызығушылықтарын дамыту. Шараға университетіміздің I курс студенттері қатысты. Шара өте қызықты өтті. Студенттер денелерін шынықтырып, бойларын сергітіп, сенбілік демалысын қызықты өткізді.

Алтынай ТӨРЕМҰРАТОВА,
«Кітапхана ісі» мамандығының
1-курс студенті

РЕДАКЦИЯҒА КЕЛІП ТҮСКЕН МАТЕРИАЛДАР ӨНДЕЛЕДІ. ҚОЛЖАЗБАЛАР АВТОРЛАРЫНА КЕРІ ҚАЙТАРЫЛМАЙДЫ. ДЕРЕКТЕРДІҢ ДӨЛДІГІ ҮШІН АВТОР ЖАУАПТЫ. ЖАРИЯЛАНЫМ АВТОРЛАРЫНЫҢ ПІКІРЛЕРІ РЕДАКЦИЯ КӨЗҚАРАСЫН БІЛДІРМЕЙДІ.

МЕНШІК ИЕСІ:

Махамбет Өтемісов атындағы

Батыс Қазақстан

университеті.

Газет айына бір рет шығады.

Газет Қазақстан Республикасы Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде 14.06.1995ж. тіркеліп, тіркеу туралы нөмірі №11390-Г куәлігі берілген.

ҚР Байланыс және ақпарат министрлігі Ақпарат және мұрағат комитетінің келісімімен мерзімді баспасөз басылым-дарын және (немесе) ақпарат агенттіктерін 10.12.2012ж. қайта есепке алу туралы №13213-Г куәлігі берілген.

Таралымы 800. Тапсырыс № 585

РЕДАКТОР: Айзада ДЮСЕНОВА

ТІЛШІЛЕР: Нұрайлым ҚҰБАЕВА, Дария ДЖУМАГАЛИ-ЕВА, Гүлбибі БАҚЫТБАЕВА, Шұғыла ЕҢСЕП, Гүлсезім СЕРІКБАЕВА

БЕТ ҚҰРУШЫ & ДИЗАЙН:
Асель АБДУЛЛИНА

ФОТОСУРЕТ:

Рафхат ХАЛЕЛОВ, Оқу теледидары және графикалық жобалау зертханасы

Газет Редакциялық баспа орталығында теріліп, беттелді.

ИП «Старков С.А.»

баспаханасында басылды.

Мекен жайы: Ақмола облысы, Көкшетау қаласы, Ауельбеков көшесі, 98.
Тел.: 8-716-2-25-14-90

Мекен-жайымыз: 090006, Орал қ., Н.Назарбаев даңғылы, 162, тел.: 50-94-45. Біздің сайт: www.wksu.kz, e-mail: orken.gazeti@mail.ru